www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба висилувати на адресу „SVOBODA“.

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., вівторок, 7-го мая 1918. Ч. 54. — VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, May 7, 1918. No. 54.

ГЕНЕРАЛ СКОРОПАДСЬКИЙ ГЕТЬМАНОМ УКРАЇНИ.

Конґрес селянських делєґатів уневажнив ухвалу правительства про знесенє приватної власности.

Німецькі війска в Донщині. — Занятє міста Таганрога.

Український міністер в австрійськім кабінеті, др. Горбачевський уступив.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ГЕНЕРАЛ СКОРОПАДСЬКИЙ ПРОЛОШЕНИЙ ГЕТЬМАНОМ УКРАЇНИ.

Селяни зносять постанову про удержавлене землї.

АМСТЕРДАМ, 4. мая. — Телєграма з Києва, яка тут наспіла через Берлін, подає отсї подробиці про повалене давного українського правительства і утворенє нового:

„На зборах дня 29. цьвітня, в яких брало участь кілька тисяч селян з цілої України, дано до пізнаня невдоволене з політики правительства в більше або меньше острій формі. Остаточно принято резолюцію, щоби

СКИНУТИ ІСТНУЮЧЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО;

ЗАКРИТИ УКРАЇНСЬКУ ЦЕНТРАЛЬНУ РАДУ;

УНЕВАЖНИТИ УСТАНОВЧІ ЗБОРИ, ЯКІ БУЛИ СКЛИКАНІ НА ДЕНЬ 12. МАЯ, і

ЗАЛИЩИТИ СПРАВУ УДЕРЖАВЛЕНЯ ЗЕМЛІ.

„ГЕН. СКОРОПАДСЬКОГО, ПОТОМКА ДАВНОГО ГЕТЬМАНА КОЗАЦЬКОЇ РЕПУБЛИКИ, ПРОГОЛОШЕНО ГЕТЬМАНОМ УКРАЇНИ.

„Він сейчас удав ся на площу перед Софійським собором, де відбуло ся його торжественне посьвячене.

„Українська Центральна Рада, маючи вже від початку слабе поперте зі сторони війск, продовжала дальше своє засїдане, але опісля уступила, коли війска перемовлено, щоби вони відступили для оминеня проливу крови.

„З виїмкою деяких поменьших боїв, в яких мало впасти кілька жертв, революція проминула зовсїм спокійно. День 1. мая проминув на Україні також зовсїм спокійно.

„Арештоване деяких членів давного правительства, яке перевели німецькі військові власти, не має нічого спільного з революцією”.

Скоропадський був командантом ґвардійського полку кавалерії в російській армії. Він має славу доброго офіцира, але не брав ніколи участи в політиці.

РЕВОЛЮЦІЯ ПЕРЕЙШЛА СПОКІЙНО.

Грушевський і Голубович полишають своїм товаришам вільну руку.

Уступлене давного правительства, як се заявив заступник німецького канцлера, відбуло ся зовсїм спокійно. Президент українського кабінету міністрів, Всеволод Голубович, і президент Української Центральної Ради, проф. Михайло Грушевський, заявили щодо своїх осіб, що складають свою власть і полишили своїм товаришам вільну руку щодо співучасти у новім правительстві.

СКЛАД НОВОГО УКРАЇНСЬКОГО КАБІНЕТУ.

Василенко президентом нового кабінету.

АМСТЕРДАМ, 5. мая. — Берлїнська часопись „Фосіше Цайтунґ” доносить, що в склад нового українського кабінету міністрів війшли **Василенко яко премієр** (конституційний демократ), **Лоський яко міністер загр. справ** (федераліст), **Лизогуб яко міністер внутр. справ** (конституційний демократ) і **Слївінскі яко міністер війни** (Поляк).

Часопись додає, що нове правительство буде за навязанем тіснійших зносин між Україною і Росією.

Новий премієр **Василенко** належить до партії кадетів. Він противив ся цілковитому відлученю України від Росії.

Обі партії, кадети (конституційні демократи) і українські федералісти, є умірковані в національних змаганях. Обі партії за злукою України з Росією.

ДИКТАТУРА НА УКРАЇНІ.

Нове правительство приймає нові зобовязаня зглядом центральних держав.

АМСТЕРДАМ, 6. мая. — **ПРАВИТЕЛЬСТВО, УСТАНОВЛЕНЕ НА УКРАЇНІ ПІД ГЕН. СКОРОПАДСЬКИМ ЯКО ГЕТЬМАНОМ НА МІСЦЕ ДАВНОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ, Є В ДІЙСНОСТИ ДИКТАТУРОЮ.** На таке воно виходить, коли взяти під розвагу події, які довели до захопленя генералом найвисшої власти у свої руки, як се доносить берлїнська часопись „Фосіше Цайтунґ”.

„Ціла комедія,” — пише згадана часопись, — відбула ся в Києві дня 29. цьвітня на конґресї українських селян, які виявили бажанє завести диктатуру. В сю хвилю ген. Скоропадський, одітий в черкаськім жупанї, війшов до льожі серед великого одушевленя. Генерал вийшов відтак на естраду і, подякувавши за привитанє, проголосив себе гетьманом України отсими словами:

„Лише сильне правительство може нам допомогти. Числю на вашу присягу!”

Опісля видав ген. Скоропадський слідуючий манїфест:

„Українська держава повстала завдяки сильної помочи зі сторони центральних держав які, вірні своїм обітницям, будуть дальше вести боротьбу для забезпеченя України.”

В манїфесті містить ся також увільнене з урядів всіх членів кабінету і привернене права приватної власности.

Нове правительство заявило ся за центральними державами.

Заступник німецького канцлера, Фр. фон Паеф, промовляючи в суботу на засїданю головної парляментарної комісії, стараючи ся оправдати острі зарядженя на Україні, підніс з натиском приязнь нового українського правительства супроти Німеччини.

Німецькі зарядженя, як се він був заявив, не мають нічого спільного з новою зміною правительства на Україні, яка наступила голоєчо з причини невдоволеня селянського населеня з комуністичних теорій давного правительства.

„Який вплив буде мати ся зміна, — говорив заступник канцлера, — годі покищо предвидіти. На кождий случай є се виключно справа українська. Ми можемо хиба висловити бажанє, щоби під охороною нашого оружа і при помочи нашої дипльоматії на Україні запанували в як найскоршім часі нормальні політичні відносини.

Нове правительство заявило вже через своїх представників, що признає вповні берестейський мировий договір. Воно поробило вже відповідні кроки в справі достави збіжа для нас. Воно заявило дальше, що Німеччині і Австро-Угорщині буде признана свобідна торговля, та взяло під розвагу одну з найважнійших задач, а іменно заключене довго-терміного економічного договору з центральними державами. Инші справи, як приміром відшкодоване за уділене військової помочи, будуть предметом переговорів між українським правительством а нашим послом і генералом „Грознером.”

НОВЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО МАЄ РЕАКЦІЙНИЙ ХАРАКТЕР.

(Після кореспонденції Артура Рансома).

МОСКВА, 4. мая. — Українська Центральна Рада, яку тепер усунено, втратила підпертє навіть зі сторони лїпшої буржуазії. Протинімецький настрій на Україні проявляв ся в трудностях Німців при збираню збіжа, в повстаню тисяч малих банд революціонерів, які нераз були так сильні, що здобували і увозили цілі поїзди, наладовані збіжем для Німеччини, в безконечно численних боях зі селянами, що не позваляло Німцям безпечно запускати ся на села, коли відділи не були достаточно сильні, та в арештованю ріжними організаціями визначних осіб, які стояли на услугах Німців.

Дня 26. цьвітня ген. Айхгорн видав розпорядженє, яким заборонив відбуванє зборів, грозив часописям і зоповідав, що переступники будуть карані німецькими военними трибуналами.

Сього було забогато навіть для підданчої Ради, якої Німцї не питали о пораду.

Дня 28. цьвітня підчас засїданя Ради по бурливій дискусії стало ся, що Німцї окружили будинок і нікому не позволили виходити. Німецький офіцир зблизив ся до президії. Німецькі війска заповнили салю. Офіцир крикнув „Руки до гори!” і „Сидіти тихо!” Відтак відчитував імена деяких міністрів. Одна відповідь і його сейчас арештовано. Звіти подають згідно, що тим міністром був міністер війни, якого обжалувано о заворушеня серед селян.

„Конференція дідичів і богатих селян, яка відбувала ся в Києві, була скликана консервативним селянином Коваленком, членом першої думи. Ся конференція заявила, що засїданя будуть відбувати ся постійно, і усунула з поміж себе елементи, які симпатизували з лївими, а яких Німцї сейчас арештували. Се тіло є рішучо реакційне. Треба припускати, що убожші селяни і робітники по містах будуть супроти сього правительства більше ворожо відносити ся ніж супроти Ради.

Чистий вислїд з того всього буде скріплене протинімецького настрою серед мас українського населеня і запевненя, що се населене не буде шукати свого визволеня у своєї власної буржуазії, але в Росії. Німцї розложили ся табором в гнїзді шершенів і чим більший простір вони загорнуть з области революційного невдоволеня в обсягу військових границь Німеччини, тим більше війска вони будуть мусїли ужити, тим більше вони будуть зненавиджені і тим більша буде певність евентуальної злуки російської і української демократий.

ПРИЧИНИ РЕВОЛЮЦІЇ НА УКРАЇНІ ПІСЛЯ НІМЕЦЬКИХ ЗВІТІВ.

Замах в справі вимордуваня німецьких офіцирів на Україні.

АМСТЕРДАМ, 5. мая. — Фрідріх фон Паєр, заступник німецького державного канцлера, промовляючи вчера в головній комісії в німецькім парляменті, старав ся оправдати ужите зелїзної руки на Україні в кількох останніх днях. **Він заявив, що визначних Українців, які утворили „комітет безпеки”, приловлено на плянї вимордуваня всіх німецьких офіцирів або, як се назвав заступник канцлера „уладженя певного рода сицилійської вечірнї”.**

Заступник німецького канцлера, Ф. фон Паєр, заявив дальше, як се доносять берлїнські телєграми, що між членами сього „комітету безпеки” находило ся також кілька українських міністрів та що комітет відбував свої засїданя в домі міністра війни. Німцї, додав заступник канцлера, починили кроки, щоби тих людий зробити нешкідливими.

„Німцї війшли на Україну, — говорив заступник канцлера — на бажанє українського правительства в цїли приверненя ладу. Але крім того були також і инші причини. Ми мали великий інтерес в тім, щоби можливо як найскорше дістати средства поживи. Була тодї загальна ідея, що з України можна буде дістати великі скількости поживи і Українцї зобовязали ся доставити до 1. серпня що найменьше 1,000,000 тон. Однак Українська Центральна Рада не мала сили, щоби змусити населенє до доставленя збіжа. Тому Німцї мусїли самі тим заняти ся, щоби дістати транспорти, згідно з договором.

„Наша діяльність в тім напрямі була до певної міри жерелом незадоволеня. **Нова реорганізація українського правительства не стоїть в жадній злуцї з розпорядженем, яке видав ген. Айхгорн, головний командант німецьких війск на Україні, в справі засївів, анї з увязненем деяких членів правительства.**

„Реорганізація є виключно справою українською, до якої ми не мішаємо ся. Українська Центральна Рада тратила від якогось часу чимраз більше свою підставу. Без сумніву її заслугою було утворене української держави і запевнене їй мира. Але сильне предержуванє ся комуністичних ідей, які не найшли симпатії серед селянського населеня, котре є привязане до своєї землї, було, здаєть ся, головною причиною упадку Української Центральної Ради.

„Розпорядженє в справі засїву видано тому, бо була небезпека, що з причини опозиції проти вивласненя землї велика часть землї буде лежати облогом, та що з тої причини Україна не буде всилї сповнити свого зобовязаня супроти нас.

„Інтерес нашого народа опинив ся отже в небезпеці. Українське правительство було безсильне, щоби сповнити свої зобовязаня. Щодальше, розпорядженє відносило ся не до українського народу, але до німецьких військових властий.

„Видано зарядженє, щоби під теперішну пору у всіх справах політичної ваги наші військові команданти працювали в повнім порозуміню з німецькими послами.

„Щодо справи увязненя членів правительства в ночи дня 24. цьвітня то річ мається так: Добрий, директор Українського Банку (в попередних телеграмах було мильно подано, що Добрий був директором московського банку) і член комісії, яка вела з нами фінансові переговори, зістав арештований трома зоруженими мущинами, які заявили, що роблять се на припоручене „Комітету визволеня України”. Сей комітет провадив протинімецьку агітацію і до нього належали також деякі українські міністри. Вони загнали ся так далеко, що хотіли прогнати Німців з краю і відбували наради в помешканю міністра війни, на яких одного разу піднесли були навіть гадку уладженя свого рода сицилійської вечірні”, а іменно вимордуваня всіх німецьких офіцирів.

„Не позістало нічого иншого, як лише зробити нешкідливими нерозумних заговірників. Наш посол, Мум, зажадав був від українського премієра, щоби в сїй справі переведено слїдство. Премієр обіцяв, але нічого в сїй справі не зробив.

„Супроти того житє многих наших офіцирів і жовнірів опинило ся без сумніву в небезпеці. Позіставало отже до вибору, або пійти на судову дорогу, що під теперішну пору є неможливе до переведеня, або шукати усуненя небезпеки при помочи инших средств. Тому ген. Айхгорн проголосив в порозуміню з нашим послом „стан побільшеної охорони”, на підставі котрого всякі провини щодо публичного спокою і ладу будуть судити ся военними трибуналами. Отсим розпочато під новим законом правні кроки і видано зарядженє на арештоване давнійше згаданих осіб”.

(Телєграма з 3. мая доносила про увязнене міністра війни, Жуковського; жінки міністра внутрішних справ, Ткаченка; шефа міністерства внутрішних справ і командант міліції).

Увільнене директора Доброго.

АМСТЕРДАМ, 6. мая. — Телєграма з української столиці доносить, що німецькі військові власти освободили директора „Українського Банку” та що він повернув вже до Києва. Доброго вивезли були заговірники, які його увязнили, до Харкова.

(„Сицилійською вечірнею” названо в історії вимордуванє Французів на острові Сицилії (Італія), яке розпочало ся в Палермо 30. марта 1282 р. Назва „вечірня” походить від того, що згадана різня розпочала ся підчас вечірні у великодний понеділок. Тоді вимордували Сицилійцї 8.000 Французів, не зважаючи на рід, вік анї становище).

НІМЕЦЬКІ ВІЙСКА В ДОНЩИНІ.

Занятє міста Таганрога над Азовським морем.

БЕРЛІН, 3. мая. — Німецький урядовий рапорт доносить: „На Україні наші війска посувають ся на схід від зелїзничого шляху Катеринослав-Харків в напрямі ріки Донця. **Таганрог, пристань над Азовським морем, занятий”.**

Таганрог лежить в полудневій українській части донської области. До Таганрога перенесли були „українські” большевики осідок свого правительства по уступленю з Харкова і Катеринослава.

*

Занятє Таганрогу Німцями і їх наступ в напрямі Донця вказує, що німецькі війска мають в першій мірі намір занятя полудневу часть Донщини, яка посїдає богаті поклади угля.

В донській области Українцї становлять 21% всего населеня і замешкують більше ніж одну трету часть цілої области. (Донська область числить 60.000 квадратових кільометрів, з чого Українцї займають 22.000 квадр. кільометрів).

В Донщині панує під теперішну пору цілковита анархія. Недавно доносили вісти, що Новочеркаск, столиця донського козацтва, був місцем нової боротьби між війсками ген. Каледіна а війсками савєта. Битва мала покінчити ся побідою війск савєта. В Ростові над Доном, найбільшім місті в донській области, власть в руках анархістів.

Німецькі війска займають донецький басейн.

ЦЮРІХ (Швайцарія), 3. мая. — Німецькі війска на Україні, утворивши на зелїзничім шляху між Катеринославом і Харковом підставу до дальших военних операцій, посувають ся дальше наперед **в околицях углевого басейну в долинї ріки Донця.**

ХОЛМЩИНУ ВІДДАНО ПОЛЯКАМ.

В Холмщині установлено польські уряди і суди.

ЛОНДОН, 3. мая. — Телєграма з Києва до Копенгаґен доносить, **що в Холмщині, яку централні держави в берестейськім мировім договорі признали були Україні, всю власть перейняли Поляки. В Холмщині іменовано польських урядників і установлено польські суди.**

УКРАЇНСЬКІ СЕЛЯНИ ПАЛЯТЬ ЗБІЖЕ.

Українське правительство не було всилї доставити навіть 6.000 тон збіжа.

ЦЮРІХ (Швайцарія), 3. мая. — Як телєграма з Києва доносить, ген. Айхгорн, головний командант німецьких війск на Україні, **видав був приказ селянам звернути розібрані ними великі посїлости і розпочати сївбу.**

Сей приказ викликав великий заколот і селяни почали палити збіже, щоби воно ни дістало ся в руки Німців.

Члени давної Ради протестували проти такого вмішуваня Німців в внутрішні справи правительства.

(Продовжене на стор. 2-гій).

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
NICHOLAS D. WELYCHKO, Assistant editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	за рік	$3.00
6 months	$1.75	за пів року	$1.75
3 months	$1.00	за 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висилаю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

Насильство Німеччини над Україною.

(True translation filed with the Postmester at Jersey City on May 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

Українська Центральна Рада, заступниця інтересів працюючого люду на Україні, упала. Її міністерський кабінет під проводом Всеволода Голубовича заступлено иншим — під проводом премієра Василенка. Президент У. Ц. Ради, проф. Михайло Грушевський, разом з премієром Голубовичем уступили добровільно, даючи членам свого кабінету вільну руку, вступити або ні в склад нового правительства.

Яка причина упадку У. Ц. Ради і її правительства? Телеграми доносять, що їх повалив селянський зїзд, який висказав своє негодоване з аґрарної політики Центральної Ради. У. Ц. Рада запроєктувала удержавлене земель — селянство висказало ся против сього. Так доносять перші телеграми. Значить, У. Ц. Рада хотіла цілком знести приватну власність на землю, а селянство спротивило ся такому проєктови.

Але найновійші вісти кидають більше сьвітла на сю справу і перечать берлінським донесеням, наче би українське селянство повстало проти У. Ц. Ради. Артур Ренсом, кореспондент нюйорського „Таймса", каже, що в Киеві відбув ся зїзд великих земельних обшарників-дідичів і сей власне зїзд висказав своє невдоволене з аґрарної політики У. Ц. Ради та рішив усунути її з політичної арени. Сю ухвалу виконано таки зараз і то без найменьшого проливу крови, бо дідичам дав військову поміч ґенерал Айхгорн, командант німецьких військ на Україні.

* * *

Остатнє донесенє про події на Україні буде найправдоподібнійше, коли взяти під увагу телеґрами, які дійшли тут один тиждень перед поваленєм Української Центральної Ради. У тих телеґрамах говорило ся, що ґенерал Айхгорн зажадав, аби українські селяни звернули назад землї дідичам, проти чого виступила У. Ц. Рада.

* * *

Обі повисші телеґрами сьвідчать, що політичний переворот на Україні стоїть у безпосередній звязи з німецькою політикою. До поваленя Української Центральної Ради причинила ся Німеччина, якій українські політики не йшли на руку. З Берліна прийшло до ґенерала Айхгорна порученє повалити Центральну Раду, бо „вона є заслаба, щоби удержати на Україні лад і порядок", або иншими словами: повалити Центральну Раду, бо вона не хоче виконувати поручень Берліна!

Центральна Рада заходила ся точно виконувати економічні условя берестейського договору; значить, Рада старала ся забезпечити найперше потреби України, а Німеччині давати се, чого вже Україна не потребує. Але конаюча з голоду Німеччина не могла дивити ся на сю політику, на яку вона згодила ся у Берестю, і взяла ся силою нівечити се, чого два місяці тому присягала додержуватись.

До помочи Німеччина найшла собі прихильників в особах польських, московських, німецьких і українських дідичів, які давно вже виступали ворожо проти Ради, і в останній хвилі ужила їх яко знаряд боротьби проти українського правительства. Дідичі виступали проти Ради, бо Рада сконфіскувала їх маєтки і передала на власність працюючих мас. Німеччина ворогувала на Раду, бо Рада, старaючись забезпечити найперше Україну, не позволила Німеччині вивозити збіже з України, потрібне для самої України. Отже обі невдоволені сторони прийшли до порозуміня і рішили повалити свого спільного ворога.

* * *

Отже не селянство, не працюючі українські маси повалили Українську Центральну Раду, а вчинила се Німеччина при помочи ворогів українського народу. Українська Центральна Рада була заступницею інтересів працюючого люду України; вона берегла сих інтересів; вона старала ся заспокоїти потреби тих працюючих мас.

Але Німеччині се не на руку; Німеччина хоче поживи, бо її населенє з голоду вмирає. Були случаї, що німецькі війска стріляли в українських селян з машинових крісів, бо селяни не позволяли Німцям насильно забирати від них збіже.

Сей злочин пятнувала Центральна Рада, взиваючи Німеччину придержуватись мирового договору і не мішати ся у внутрішні справи України, бо се належить до українського правительства.

Німці хотіли господарити на Україні наче у своїм краю, не зважаючи, що на се вони не мають найменьшого права.

* * *

Поваливши Українську Центральну Раду, вибрану зїздами селянських, робітничих і жовнірських делеґатів, Німеччина поповнила насильство над непримушеною волею українського народу; подоптала державні і людські засади, чого ніколи не допустить ся держава з чесними провідниками.

Німеччина подоптала признані цілим культурним сьвітом парляментарні привілеї, бо німецькі війска війшли до салї Педаґоґічного Музею і почали арештувати членів Української Центральної Ради саме тоді, коли се найвисше законодатне тіло України радило над долею українського народу.

„Сьвіт вже бачив бельґійську грозу, польську грозу, сербську грозу, вірменську грозу. А в сім році буде бачити українську грозу" — пише нюйорський „Глоб".

„Український нарід не буде уважати окупуючих військ за освободителів зпід російського панованя, але за зоружену силу, яка заводить мілїтарний режім, аби забирати поживу для центральних держав. Українці будуть любити Німців і Австрійців так, як їх люблять Лотиші, Поляки, Естонці і Литовці" — каже віденська „Арбайтер Цайтунґ".

Німеччина поповнила насильство над Україною і за се вона мусить відпокутувати.

До Січий в Америці.

Саме слово „Січ" пригадує нам дуже богато з нашої славної минувшини. Читаючи про славну Січ Запорожську, про тих козаків, котрі боролись і умирали за свободу свого народу, живійше кров в жилах заграє, серце сильнійше забєть ся, дух набирає бадьорости та якоїсь внутрішної сили, а думки линуть гень-гень далеко...

Може не один з нас думав, що по тім всім, що „було колись на Україні", тільки й всеї спадщини осталось нам, що записали історики, кобзарі і поети.

Та ні! Наша слава не вмерла! Бо саме тепер, коли кується доля нашого народу, коли здійснила ся наша національна мрія, бо **Україна стала вільною републикою** „без хлопа і пана" — дух „вільного козацтва" підносить свою голову високо, повний житя і сили.

Коли ж наші братя на Україні приневолені орґанізувати мілїтарну силу для оборони вольностий, які дала революція Україні, дають своїм полкам імена колишних славних гетьманів, то се є ясний доказ, що наш нарід ніколи не забуде любити і шанувати колишну січову славу.

Не забув наш нарід і тут в Америці на свої національні гордощі, і шануючи память своїх героїв, козаків-запорожців, орґанізуєть ся в товариства під січовою назвою як: „Запорожська Січ", „Подільська Січ", „Українська Січ", „Нова Січ" і много инших „Січий". Та, на жаль, діяльність многих наших Січий в Америці дуже мало значна, а по декотрих „Січах" то й слух загинув. До тих власнє „Січий" я бажав би відозватись отсею дорогою.

Січи! Які-б Ви не були та до яких би Ви орґанізацій не належали, все одно — Ви є „Січами"! Помятайте, „Січи", що вже сама історична назва зобовязує Вас морально до провадженя січового житя, котре в дійсности приносилоб користь свому народови, а в першій мірі членам Січи! Вашим обовязком є розуміти, що реальна січова робота не кінчить ся ще на устроєню театрального представленя, балю, або „пікніку". Правдива січова робота не скінчена ще й тоді, коли хорому членови виплатить ся „бенефіт". То всьо є дрібні річи, але того всього для „Січи" зовсім замало; се потрафить зробити кожде пересічне братство або товариство. Вас, „Січи", не можна ніяк зачисляти до звичайних товариств, бо Вашою задачею є крім звичайної роботи виконувати ще й таку роботу, котра відповідалаб січовим вимогам, бо в противнім разі нема рації звати себе „Січами". Чиж маємо ми право тут в Америці звати себе січовиками, та рівночасно спати блаженним сном, вколисані рутенською байдужностию, коли наші братя січовики у теперішній воєнній заверусі умирають, аби нам ліпше жило ся?!

„Коли ти гріб [illegible] у борбі, коли ти січовик [illegible] січову задачу, бо спати січовикови в Америці, де вільно без всяких перешкод орґанізуватись, де є нагода учитись — зовсім не лицює!

Очевидна річ, що ми, американські січовики, не мусимо аж умирати для добра свого народу; ми заслужимо собі добру славу й тоді, коли навчимо ся, як для нього **жити.** Тому, Січи, пора Вам пробудитись! Якраз тепер з весною, коли лагідні лучі сонця розкували землю з холодних оков зими і всьо, що живе, витає її радісно, привитайте-ж і Ви тую весну-царівну своїм пробудженєм та впустіть луч сонця золотого до свого січового коша. Най кожда „Січ" в Америці з весною подбає перетворити кождого „позїхайка-січовика" в новітного і правдивого жовніра хлопської армії трудячого українського люду, котрої січові полки з повіваючими малиновими прапорами забезпечили би будучність нашого народу тут в Америці, та в рідний край післали би правдивих і щирих робітників на народнім поли, просьвічених і здорових січовиків.

І знайте, Січи, що народною армією, котра вщіплює у своїх вояків-січовиків духа бунту — не проти своїх братів, хлопів і робітників, а проти неробів і ворогів нашого народу — є власне Січова Орґанізація Українців в Злучених Державах. Карність і солїдарність в Січовій Орґанізації учить своїх січовиків пізнавати, що боротьба проти всякого лиха вимагає добровільного підчинення своєї волі, горожанської слухняности, та не бути слїпим орудєм тих, котрі бажають нашої згуби.

В Січовій Орґанізації нема місця для „панів і підпанків", як декотрі Січи думають; нема в ній також дармоїдів-перевертнів; в ній групують ся хлопи і робітники, вірні сини українського народу і тому вона є щиро-хлопською орґанізацією, приступною для кождого щирого Українця і Українки.

Січова Орґанізація має на цілї загальне добро всього українського народу як в Америці так і в Европі, його розвій і просьвіту, душевний, фізичний і матеріяльний поступ, та взиває всі Січи в Америці до помочи в праці. Кожда „Січ" доможе Січовій Орґанізації в її діланю тим, коли негайно зачне правдиву січову роботу в своїм товаристві. Січова Орґанізація кождій Січи вишле на жадане січові статути і підручники та дасть потрібні інформації **зовсім даром.** Адреса Січової Орґанізації: 34 E. 7-ма улиця, Ню Йорк.

В надії, що Січи зрозуміють клич „всі за одного, один за всіх!", Січова Орґанізація вірить, що тепер з весною всі Січи пробудять ся до нового і правдивого січового житя та, розвинувшись, прикрасять собою американьску Україну як правдиві і живі цьвіти, сьвіжі і пахучі.

Здорові були!

П. Задорецький,
гол. атаман.

Не добрий примір

дають ті одиниці, котрі хочуть читати „Свободу" а не платити за неї. Коли хто є бідний, то се зрозуміле; бо бідного треба спомогти. Але хто має який такий гріш, той не повинен жалувати його на свою газету. А „Свобода" дуже приступна.

Не богато треба на газету, бо „Свобода" коштує:

в Злучених Державах:		В місті Джерзи Сіти і за границю:	
на рік	$3.00	на рік	$3.50
на пів року	$1.75	на пів року	$2.00
на 3 місяці	$1.00	на 3 місяці	$1.25

Гроші належить посилати на слідуючу адресу:

„SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ВОЄННІ ВІСТИ.

(Продовжене зі стор. 1-шої).

Як доносять, українське правительство не було навіть в силі доставити 6.000 тон (60.000 корців) збіжа, яке були приобіцяли Німеччині, бо селяни не хотіли продати збіжа.

Триднева битва села з Німцями.

МОСКВА, 25. цьвітня. — Варварське поступоване Німців з населенєм в занятих землях і постійне забиране ними поживи викликує заколот і доводить часто до кровавих битв.

В однім селі в Київщині селяни через три дні ставили опір Німцям при помочи машинових крісів і зоружених самоходів.

Ціна збіжа на Україні а в Німеччині.

БЕРНО (Швайцарія), 3. мая. — **В Німеччині приходить до нової кризи щодо поживи.** На се вказують преса і дебата в парляменті. **Правительство заявило, що сьогорічну кризу дасть ся відвернути лише через довіз поживи з України і Румунії.**

Серед німецьких селян витворюєть ся опозиція супроти правительства. На підставі умови між німецьким і українським правительствами Німеччина зобовязила ся платити за тону (1.000 кільоґрамів=10 корців) жита 406 марок, а за тону пшениці 487 марок, крім того за кожду тону 150 марок за кошти транспорту. В сей спосіб доставлена тона жита коштує в Берліні 556 марок ($132.50), а тона пшениці 637 марок ($151.60). Тимчасом німецький фармер дістає за тону жита лише 270 марок, а за тону пшениці 290 марок. Німецькі селяни протестують проти плаченя так високих цін за границею, знова українські селяни не хочуть за низшу ціну продати.

З тої причини німецька і австрійська комісії у Киеві стрічають трудности, які досі не дало ся усунути, а які можуть причинити ся до значного опізнаня транспортів збіжа до центральних держав.

Німці надіють ся до липня з України 60 міл. пудів збіжа.

АМСТЕРДАМ, 3. мая. — В середу на засіданю комісії для справ поживи в німецькім парляменті, як се доносять телеґрами з Берліна, секретар Вальдов заявив, **що після угоди з українським правительством Німеччина одержить до липня 60 міліонів пудів збіжа з України. Справу зменьшеня порцій хліба буде, як се дальше заявив Вальдов, залежати від України.** Що тичить ся справи засобів бараболь, то вони вистарчать вповні до нового збору.

Вальдов запевнив комісію, що жнива заповідають ся добре та що сподівані транспорти поживи з України доповнять потрібну скількість поживи в Німеччині.

1.200 возів українського збіжа для Австро-Угорщини.

ЛОНДОН, 4. мая. — Бездротна телеґрама з Берліна доносить, що орґанізація збираня і транспортованя збіжа на підставі договору з Україною є тепер в тоці.

2,000.000 тон збіжа і инших средств поживи є запевнені і 1.200 зелізничих возів минуло в кількох днях границю.

„Велика часть сеї першої достави, — говорить ся в урядовім звіті, — є призначена для Австро-Угорщини, в якій панують більші трудности щодо поживи."

В сей спосіб Австро-Угорщина буде заосмотрена в поживу на час, доки не надійдуть вчасні жнива на Угорщині, а тоді транспорти збіжа з України, які прийдуть в червни і липни, будуть звернені до Німеччини.

Жидівський „парлямент" на Україні.

Жидівська нюйорська часопись „Форвертс" одержала від свого кореспондента з Петроґраду вістку, що на Україні утворено жидівський парлямент".

На нараді делеґатів жидівської соціялістичної орґанізації „Бунд" принято плян, щоби місцеві орґанізації „Бунд'а" злучили ся по містах з прочими жидівськими соціялістичними орґанізаціями.

Дальше доносить кореспондент, що жидівський „парлямент" (рада) має складати ся з 125 делеґатів.

Жидівський професори і школи учительські орґанізують штаб професорів для проєктованого жидівського університету. Рада призначила 500.000 длярів на закупно жидівських шкільних книжок. Жидівські орґанізації релїґійні в Петроґраді і Москві виготовляють плян в цїли добровільного оподаткованя.

В Австро-Угорщині.

(True translation filed with the Postmester at Jersey City on May 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

АВСТРІЙСКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ЗАКРИТИЙ.

Критичний стан поживи причиною сього зарядженя.

АМСТЕРДАМ, 4. мая. — **Цїсар Карло уповажнив австрійського премієра закрити дальші засіданя парляменту,** як се доносять останні телеґрами з Відня.

Урядовий звіт подає, що закрите парляменту наступило з причини критичного стану щодо поживи.

„Правительство доложить всіх старань, — говорить ся у звіті — **щоби поправити економічне положенє і доложить всіх зусиль, щоби так уложити відносини, аби населенє могло видержати сю критичну хвилю".**

Віденська телеґрама доносить, що австрійський премієр, др. Зайдлер, промовляючи на конґресі провідників партій, заявив, що економічне положенє є критичне та що заходить конечність, щоби теперішнє правительство було вільне від всякої критики в парляменті. Відтак заявив, що предкладає відложенє сесії парляменту, додаючи, що на случай, коли би партії на се не згодили ся, він ужиє до сього сили.

Помимо протесту зі сторони деяких партій ухвалено сесію відложити.

Український міністер уступив.

АМСТЕРДАМ, 5. мая — Останні вісти з Відня доносять про уступленє трох міністрів з австрійського кабінету: **міністра рільництва, міністра українського і міністра словенського.**

Причиною уступленя згаданих трох міністрів, як доносять, було вороже становище правительства супроти Славян.

(Українців заступав в кабінеті др. Івана Горбачевський, міністер народного здоровля.)

В Італії.

(True translation filed with the Postmester at Jersey City on May 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

Берлін взиває Австрію до наступу проти Італії.

ЛОНДОН, 1. мая. — Беручи під увагу останні австрійські рапорти з італійського боєвого фронту, в яких говорить ся про щораз сильнійшу воєнну чинність на сім фронті, треба памятати також, **що німецька преса вже від довшого часу звертала увагу на конечність більшого наступу проти Італії.** Воно можна пояснити тим, що німецька преса напирала на Австро-Угорщину, щоби вона перевела наступ і облекшила в сей спосіб натиск на німецьку армію у Франції.

Німецький військовий критик, ген. Арден, пише у часописи „Берлінер Таґеблят":

„Напружене, з яким нині цілий сьвіт слідить драму, яка відграєть ся на полях битви у Франції і Фляндрії, стало би значно сильнійше, коли би розпочала ся також і на італійськім фронті більше оживлена акція. Не дасть ся заперечити, що німецький нарід глядів би на підняте воєнних операцій на сім фронті з великим довірем, а також з великою нетерпеливостию. Ніколи не була нагода до наступу проти Італії так добра як під теперішну хвилю".

Лише сніги здержують наступ проти Італії.

ВАШІНҐТОН, 30. цьвітня. **Несподіване зимно, яке панує тепер в гористих околицях північної Італії опізнить плянований наступ Австро-Угорщини проти Італії.**

Телеграми, які надійшли до італійської амбасади у Вашінґтоні, доносять, що в Альпах по сильній бурі упав сніг на шість стіп глибоко.

В Ірляндії.

(True translation filed with the Postmester at Jersey City on May 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Справа автономії і конскрипції в Ірляндії відложена.

ЛОНДОН, 2. мая. — Ендрю **Бонар, член анґлійського воєнного кабінету, заявив в середу на засіданю палати послів, що він не є всилі сказати, коли законопроєкт в справі автономії Ірляндії буде внесений.**

Деякі часописи доносять, що заява Бонара означає відложене законопроєкту на неозначений час.

„Дейли Нюс" пояснює се **тим,** що правительство має значні трудности у вишуканю наслідника по баронови Вімборнови, секретареви Ірляндії, який зрезиґнував.

Одиноким виходом з теперішного трудного положеня є після гадки більше відповідальних послів парляменту, **залишене обох справ, дотичачих Ірляндію, справи автономії („гом рул") і конскрипції** (примусової військової служби).

ЖЕРТВИ ВІДДІЛІВ І ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА НА УКР. СИРОТИНЕЦЬ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПА.

На великодний дар жертвували:

Від. 106. Шікаґо, Ілл. Бр. св. Николая. Братство жертвувало з каси $10.00. Г. Даньків, О. Галаса і І. Турчановський зібрали на лісти чч. 1105 і 1106: Г. Даньків і О. Галаса по $1.00, І. Турчановський, М. Паславський і А. Гасюк по 50 цнт., Н. Пашко, В. Семенович, Л. Семенович, К. К. Семенович, П. Спдорчак, М. Турко, М. Шевчук, С. Прокопів, І. Даньків, Н. Гуль, М. Гуфей, Г. Копчак, Н. Коцовський, Я. Медій, П. Гавалюх, А. Медій, Н. Мадея, І. Гербут, Д. Студенний, І. Карчмар, І. Олеяк, І. Данилець, С. Михальський, В. Войтович, Н. Лабусевич, С. Вашкевич, В. Мокрицький, М. Мокрицький, А. Мороз, О. Лохавець, Н. Гошко, Д. Прокопів, М. Копик, Я. Саверинський, М. Яворський, М. Петрів, Н. Лабусевич, В. Гриньків, І. Прийма, Д. Гнїздур, Н. Савчак, С. Романчак, М. Фтомин, А. Гошко, М. Музика, І. Гербут, П. Гавришків, І. Дзїваковський, С. Фута, Д. Чоник, А. Гербут, Н. Онисів, В. Гнїздор, В. Гриньків, І. Марциляк, М. Вільчинський, Ю. Воробець, А. Міхальчак, І. Несторович, М. Ющак, П. Винярський, Н. Зелінка, К. Каня, Т. Подоляк, Ф. Поцеск, Д. Шмирьо, М. Шевчук і М. Квік по 25 цнт. Разом $30.50. Роходи 50 цнт. — Остає $30.00

Від. 323. Канзас Сіти, Канзас. Члени братства св. Володимира жертвували на великодний дар (збіркою занимав ся Петро Ярема): Д. Яремко, Д. Янчишин, Н. Янчишин, О. Яцух, І. Коменда і О. Коменда по $1.00; П. Ярема, Д. Іващук і Ф. Мазур по 50 цнт.; С. Звадюк 30 цнт.; Роман Мазур 25 цнт. — Разом $8.05

Загалом $38.05

В ч. 51 „Свободи" оголошено $3.765.06

Усього разом зібрано $3.803.11

ВУНСОКЕТ, Р. АЙ.

Заходом Тов. „Запорожська Січ", від. 206 У. Н. Союза устроють ся

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

в вівторок, дня 14. мая 1918 р.

в LYCEUM HALL,
при 15 Мейн улиці.

На сей баль запрошуємо всіх Українців і Хвальні Товариства з околиць, а іменно Тов. „Українська Сокіл", „Вільна Україна" і Сестрицтво Пресв. Богородиці.

54-55

Початок о годині 7.30 вечер.
ВСТУП 25 ЦНТ.

На балю буде грати Українська Банда Запорожської Січи.

Просимо українську громаду о як найчисленнійшу участь.

Комітет Товариства „Запорожської Січи" в Вунсокет.

АНСОНІЯ, КОНН.

УКРАЇНЦІ З СЕЛА КОЛОКОЛИНА
устроюють

БАЛЬ

в суботу, дня 11-го мая 1918 р.

в Джерман Гол,
при Мейпл ул., Ансонія, Конн.

Дохід призначений для рідного села Колоколина для потерпівших підчас війни.

Початок о годині 5-ій вечером.
Тікет 25 цнт., для женщин даром.

Родимці з рідного села Колоколин, повіту рогатинського, просимо Вас прибути на сей баль. Прибудьте всі, що житє в сїй околици, а не пожалуєте труду, бо для Вас сей труд не є за тяжкий, а ся квітка, яку ми стараємо ся дати свому рідному селу, нехай буде для Вас заохотою та памятаймо на своє село, бо ми у нім родились і виростали. Також просимо товаришів Українців і Українок з Ансонії, Дерби, Сімор і з поблизьких околиць, прибути на сей баль, а певно не пожалуєте.

За добру забаву ручить

54 КОМІТЕТ.

Коротка розмова з шановними читачами „Свободи“.

Кілька слів до Вас, Добродію!

До Вас!

Не гнівайте ся, що непокою Вас, але Ви зрозумієте, що маю рацію.

Ні! Не до кого иншого хочу говорити, але таки до Вас, що зачали щойно читати ту статю.

Агій! — скажете. Вчіпив ся і не дає спокою! — Кажіть, що хочете, але перечитайте отсе до кінця.

Але я Вас мушу упередити. Тут ходить о добре діло, яке Ви певно сповните; тут ходить о жертви.

Се трохи неприємне, але се Ваш обовязок! Ваша народна повинність!

Ви, Добродію, Українець! Так, з крови і кости.

Ви щирий український патріот! Я певний сего, бо Ви є членом Українського Народного Союза, або передплатником „Свободи“. Тому я також певний, що можу говорити до Вас сьміло й отверто. Бо Ви знаєте оцінити Ваш обовязок.

Добродію! Як вийдете на улицю, на якій мешкають наші українські іміґранти, то побачите щось, що Вам видаеть ся зовсім звичайним, хоч се є характеристична ціха українських дільниць. Побачите громаду українських дітий!

Між тою дітворою знайдете кількоро таких, що лишили ся круглими сиротами, без батька і неньки. Не вірите? Ану, спитайте!

Впрочім не треба питати. Погляньте лиш на те мізерне дитяче личко, на ту подерту, брудну одежину, на ту цілу маленьку вихудлу стать та на той голод, що дивить ся з невинних очий і будить співчуте у Вашім серци. Се сирота, Добродію. **Се українська сирота!** Се безталанна дитина Вашого брата Українця. Його може недавно убила машина в тійсамій фабриці, де Ви працюєте. А може він помер від надміру праці. А може (бо всіляко буває), може від близкого знакомства з тим „Майком“, що тримає „салун“, онде, на „корнері“. Вмер, та пропало! Не встане з гробу! Хай з Богом спочиває! Земля йому пером! Вічная память!

Але його діти!... Се вони так бідно виглядають. Мати не може стільки заробити, щоб виживити й одіти сей дріб. Вона сама з голоду примирає. Бідні Боже, щоби все так було.

А сьогодня Великдень. Ви красно прибрані, новий „сут“, новий капелюх, білий ковнірець, краватка за доляра, черевики як зеркало, папіроска або цигаро в зубах, а в кишені вітер не свище. Ви вже вернули з церкви, попоїли смачно: сьвячене яйце, так як в краю, і білу паску, ще ліпшу ніж в краю, і шинку і ковбасу з хріном і ще там чого доброго. Ви убрані. Ви ситі. Ви вдоволені. Се гаразд. Дай боже, щоби все так було.

Але дивіть ся на ту сиротину! Яке воно бідне, нуждение, занедбане. Одїне витерте, ледви держить ся купи, черевики без підошв, сорочина брудна виглядає через діру, а те худе личко невмите.

А чи думаєте, Добродію, що те сиротя також таке сите та вдоволене, як Ви? Ану, спитайте! — Може Ви возьмете дитину до хати, нагодуєте, та дасьте „нікля“? Се гарно! (Лишень не давайте гроший дітям). Але що завтра буде? Ви-ж не можете годувати ту дитину що дня.

А подумайте, Добродію, кілько то таких безталанних українських сиріт сьогодня в цілій Америці. А сьогодня Великдень.

Гей, Добродію, сьогодня Великдень, сьвято радости! А українські сироти, діти Ваших братів, Ваших товаришів, Ваших краянів. Ваших сусідів, — голодні, босі, неодіті, без даху над головою. А Ви вдоволені!

Та є десь-там в Філядельфії якийсь Український Сиротинець. Треба би там вислати ті сироти.

Так, Ваша правда. Сиротинець є. Але сей Сиротинець переповнений. В нім нема більше місця. Його треба побільшити. Треба нового будинку.

І ось невдовзі зачнеть ся будова Нового Сиротинця в Чесапік, Мериленд. Там підуть українські сироти, сотки бездомних сиріт.

Ну, то Богу дякувати! Добре, що буде такий великий Сиротинець. Але щоби скорше, бо то готове бідацтво на улиці згинути.

Але чекайте, Добродію! Се не так скоро. На Сиротинець треба гроша, треба долярів. Без долярів Нового Сиротинця не буде, і сотки українських дітий будуть дальше тиняти ся по улицях. А як думаєте: що з них буде, як вони скінчать сей уличний университет? Великі люди? Богато з них буде хісна і слави для України?

Отже треба гроша, Добродію! Треба богато гроша! Треба пятьдесять тисяч долярів!

Се не абияка сума, не правда? Розумієть ся, що Ви не можете дати пятьдесять тисяч долярів. Ви може не можете дати пятьдесять долярів.

Але Ви можете дати десятку! Або пятку! Або чотири, три, два доляри! Або один доляр!

Правда, що можете?

Що для Вас значить пару долярів? Ними не збогатієте. А маєте гроші, бо тепер часи не злі. А українських сиріт богато! Не забувайте, Добродію: **се українські сироти!**

Їм треба сего Нового Сиротинця. А на Сиротинець треба долярів!

Отже дайте, Добродію, жертву на хату для сиріт. Дайте, що можете!

Не чекайте, аж другі дадуть! Не журіть ся — вони дадуть! Але Ви дайте! А як Ви дасьте, то й другі дадуть.

І ДАЙТЕ НИНІ, НА ВЕЛИКДЕНЬ!

Нині вишліть Вашу жертву до „Свободи“! Нині, бо завтра забудете.

Ви, Добродію, дайте другим примір. Щоби було пятьдесять тисяч долярів, щоби був Новий Український Сиротинець, Ви, Добродію, мусите дати жертву.

Так, Ви!

ВИ!

Будьте певні, що як дасьте, то за короткий час буде збудований Новий Сиротинець.

І в нім будуть приміщені сотки українських сиріт!

Їх там нагодують, вберуть і дадуть хату!

Їх навчать там заробити на жите!

І віддячити ся рідному народови за жертви!

І навчать їх любити Україну! І навчать їх працювати для України! І для українського народу!

І ті сироти будуть помочию, славою і гордощами України!

Але щоби так було, Ви мусите дати жертву. Нині! На Великдень!

Отже дайте!

Се Ваш народний, патріотичний обовязок!

Чи сповните Ви сей обовязок, Добродію?

Чи думаєте, що Ви повинні його сповнити?

Порадьте ся Вашого серця, Вашої чести, Вашої національної гідности, Вашого патріотизму, Вашого христіянського милосердя!

Я певний, що Ви, Добродію, ще нині вишлете Вашу жертву, після Ваших сил, до Редакції „Свободи“.

Іван Гундяк.

Большевики і українське робітництво.

Національне житє України ставить тепер перед українським робітництвом широкі політичні завдання. Треба тільки подбати про те, щоби самі сьвідомі робітники взяли чинну участь в національно-політичнім житю. Рух чеського, хорватського й иншого зорганізованого робітництва Заходу яскраво нам сьвідчить, як сьвідоме робітництво поневолених націй може використовувати національне відроджене в своїх інтересах. Коли соціял-демократія се буде нехтувати (на прим., як наші російські большевики), то сим воно поставить себе поза житем робітництва відроджуючої ся нації. Гірше — такі соціял-демократи лише помагають, розумієть ся через свою несьвідомість, українській, приміром, буржуазії туманити українському робітництву голови своїми націоналістичними гаслами.

Своїм нерозумним поведенєм большевики довели до того, що найсьвідомійша частина українського робітництва обурена національною політикою большевиків; з реакції до такого большевизму забуває і здорові його ідеї, дозволяє опанувати собою думкам опортуністичного меньшевизму. Колиб се могли зважити товариші з „Пролетарской Мысли“, то певно-б вони так легковажно не ставили ся до української справи. Але, як кажуть, закони не для всіх писані. Ся пересторога самого житя, пройде мимо большевиків.

Минулий досьвід з українського робітничого руху нам уже служить в тім порукою. Коли на початку 1904 р. українське сьвідоме робітництво вступило вперше на шлях сьвідомої клясової боротьби, тоді зявила ся т. зв. „Спілка“ (краєва організація Р. С.-Д. Р. П.), котра рішучо поставила ся проти того, аби істнувала українська С.-Д. Р. Партія.

Спільчани (таксамо як і большевики) в противлежність українським соціял-демократам **не ставили перед собою ніяких особливих національних завдань.**

Спілка, вже покійна, розпочала свою діяльність серед українського робітництва з пропаганди ідей меньшевизму всупереч большевицькому напрямови, розвиненому до визнаня дійсно революційно-соціялістичної національної програми.

„Спілка“ зникла тоді, 1908 року, коли саме почала ся зявляти ся серед українського сьвідомого робітництва своя робітнича інтелігенція.

Український робітничий рух підняв ся так високо, що вже давно заснував позаду себе „Спілку“.

І от якраз та наука, що дає нам доля „Спілки“, пройшла марно для большевиків. Вони знову починають танцювати від печи. Та тільки „Спілка“ мала перед собою на початку своєї діяльности майже порожне місце, тоді як тепер большевики мають перед собою численні кадри сьвідомого українського робітництва.

Се дуже зміняє справу.

Бо коли большевицька політика в національній справі винна в зростови націоналізму серед українського робітництва, то ще більше шкідливо, згубно вона позначаєть ся на самих большевиках. Вона ставить хрест на большевизмі яко на революційній частині сьвітової соціял-демократії.

Проголошене війни „товаришами“ народними комісарами Українській Народній Републиці сьвідчить про те, що російський большевизм остаточно втратив свою революційність, обернув ся в свою протилежність. Тактику пролетарського інтернаціоналу заступила тепер у большевиків тактика хрестоносних походів та еспанської інквизиції.

О. Лола.

(„Роб. Газета“ з 21. грудня 1917).

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода“.

Користи в купованю бондів свободи.

Сей великий конфлікт (війна з Німеччиною) є питанем продукції і щадження і цивільне населене, яке не носить крісів, е в нім таксамо необхідне і грає таксамо важну ролю, що й люди, які актуально воюють в окопах. Тільки вони не мусять поносити такої жертви. Бо нема благороднійшої жертви від тої, як чоловік віддає своє жите за вітчину. Однак щоби ті, які віддають своє жите за вітчину, не віддали його за дармо, кождий мущина, женщина і дитина в Америці мають обовязок робити з рівним патріотизмом і запалом душі позаду лінїй се, що мусить бути зроблене, аби нашим жовнірам і морякам не бракувало нічого, що дало-б їм спромогу бороти ся у тій війні успішно і побідно.

Як ви повздержуєте ся у видаваню гроша на непотрібний одяг, непотрібну обуву і непотрібну живність, ви зберігаєте засоби, що причинять ся у великій мірі до успіху наших армій в поли. Се є одна з конечностий для успіху нашої збруї, щоби поступати в сей спосіб. Коли ви не щадите обачно в сей спосіб, вам неможливо щадити рівночасно гроші, щоби їх позичити свому правительству. Правительство мусить просити вас позичити йому гроші, щоби воно могло купувати вовну, або одяг зроблений з вовни, або черевики зроблені зі шкіри, які ви не взяли, і платити за роботу людям, які роблять ті річи. Тому ощаджуючи і позичаючи гроші свому правительству, ви робите велику патріотичну службу, основно патріотичну службу, а рівночасно ви творите добро собі самим, бо придаючи до свого майна заощаджену суму, скріпляєте через те і свій власний фінансовий стан.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читане веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи“.

ОЗНАКА НЕБЕЗПЕКИ!

ЗАПІР.

Не вільно його занедбувати, бо нестравлені останки їди затроюють кров.

СЬВІТОВОЇ СЛАВИ КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ

усуває з тіла отрийні складники, дає Вам чистий жолудок, чисту кров, добрий апетит, спокійний сон і все те, що ущасливлює людину.

Держіть все під рукою фляшку нашого ліку, звісного всім яко „КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ“.

Памятайте, що ми звертаємо кождий цент, коли удовідните що наше сьвітової слави Кальварійське Вино Лічниче не є таким як описуємо.

ЦІНА ФЛЯШКИ $1.10.

До набутя в ліпших аптиках, у наших агентів або прямо у фабрикантів:

D. WROBLEWSKI & COMPANY, Dept. R. R.
196 East 4th St., New York City.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДО В НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!

Українське тов. „Вільні Козаки міста Львова“ в Ню Йорку відділ 143 У. Н. Союза

отсим запрошує тутешних і позамісцевих Українців на сьвято

ПОСЬВЯЧЕНЯ ПРАПОРА

— котре відбудеть ся —

в суботу, дня 11-го мая 1918 р.

о 5-ій годині пополудни в гр.-кат. церкві св. Юрія в Ню Йорку.

О годині 4.30 пополудни зберуть ся запрошені товариства в „Народнім Домі“ і відси вийдуть походом до церкви на посьвячене прапора. З церкви вернуть походом до галі і там відбудуть ся сьвяточні привіти товариств. По привітах наступить о годині 6-ій пополудни

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ І БАЛЬ СПОЛУЧЕНИЙ З ТОВАРИСЬКИМИ ЗАБАВИ

в концертовій гали „Укр. Нар. Дому“ 217-19 Іст 6-та улиця, Ню Йорк, Н. Й.

Музика тов. Лисенка. Український хор під управою п. М. Гундича.

Тов., котрі прийдуть походом на посьвячене прапора, мають вступ на концерт вільний.

ВСТУП З ГЕТЧЕКОМ 35 ЦЕНТІВ.

Товариство „Вільні Козаки Міста Львова“ принимає нових членів без вступного. Хто схоче з сеї нагоди скористати, нехай зголосить ся на концерті у секретаря або предсідателя по близші інформації. Місячна вкладка до товариства є 45 центів. Товариство виплачує в разі недуги 6 долярів тижневої запомоги і 100 долярів посмертного. Дівчата платять по 35 центів місячної вкладки і дістають 5 долярів тижневої запомоги і 100 долярів посмертного. 33-36

Просимо Шановну Громаду прибути чисельно на наше сьвято та сим доказати, що ми вже зрозуміли клич „В лучности сила“, та місто підпирати ворожі нам приватні галі помочи своїй власній хаті, місто бавитись в чужих домах, забавлятись зі своїми людьми в своїм Народнім Домі, та причинити ся для добра свого народа.

КОМІТЕТ.

Тікети до набутя: У тов. А. Кирича, 110 Іст 3-та ул., в „Народнім Домі“ при касі в день посьвяченя і в Українській Друкарській і Видавничій Спілці, 19 Іст 7-ма ул., Ню Йорк, Н. Й.

НОВА АДРЕСА СІЧОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

У всіх справах Січової організації Українців в Злучених Державах, просить ся відноситись на таку адресу:

Ukrainian "Sich" Gymnasium of U. S., Inc., 34 East 7th St., New York, N. Y.

Або на адресу гол. атамана:

P. Zadoretzky, 268 Avenue A, New York, N. Y.

Всі жертви на січову ґазету, вступне за нові члени, місячні вкладки і т. и., треба посилати на адресу гол. касієра тов. Ол. Мерещака. Адресуйте так: 50-57

A. Mereshczak, 10 Mary Street, Ansonia, Conn.

ПРИВАТНА КЛІНІКА.

ОСНОВАНА 1881,

137 East 27th Street, NEW YORK.

межи 3-ою і Lexington Aves.

Денні години: від 9-ої рано до 5-ої попол.; у вівторки і пятниці від 9-ої до 9-ої; в суботи і сьвята від 9-ої до 1-ої.

Лікарі сеї клініки посідаючи широке знане і многолітну практику в змозі вилічити Вас скорше як другі молоді, недосьвідчені доперва практикуючі лікарі.

Вони лічать зі спеціяльною увагою недуги нервів, нирок, міхура, крови і скіри, але і всі инші хронічні недуги лічать з як найбільшим доглядом і успіхом. Операції доконують сточно науковою методою, без болю і небезпеки, і в многих случаях без втрати часу від праці. 40вс77

ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

ОСТОРОГА! Ми не маємо філії, а наша адреса є 137 E. 27th St., New York, N.Y.

ЧИ ВИ МАЄТЕ НОВИЙ ЦІННИК КНИЖОК „СВОБОДИ“?

А може Ваші знакомі потребують? Ми вишлемо Вам даром.

Пишіть на адресу:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВИРІЖТЕ СЕ ОГОЛОШЕНЄ АБО ЗАПИШІТЬ СОБІ АДРЕСУ.

Ніколи не можете знати, які клопоти Вас можуть стрінути, або коли буде Вам потрібно доброго і сумлінного АДВОКАТА

Herman Turkel котрого офіси находять ся під ч. **200 Broadway, New York, N. Y.**

кінчив школи в краю а опісля здав тут іспити адвокатські, є Вашим родимцем, поступить з Вами чесно і розмовить ся з Вами Вашою власною мовою. — Заступає справи у всіх судах. Удавайте ся до него також в справах для полагодженя якихнебудь краєвих інтересів. Прийдіть особисто, напишіть лист або телефонуйте. Два телефони: Cortland 4895 і 4896. 51вс62

МОЖЕТЕ БУТИ ВИЛІЧЕНІ!

Прийдіть до мене - Я приверну Вам здоровлє

Я МАЮ НАЙЛІПШІ ЕЛЄКТРИЧНІ ПРИЛАДИ, ЯКІ УЖИВАЮ ДО ВСІХ НЕДУГ

X-RAYA (ЕЛЄКТРИЧНІ) РОЗСЛІДИ.

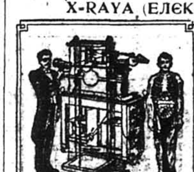

Я Є найстарший христіянський медик-спеціяліст в Пітсбурґ, Па.; 38 літ практикував успішно, лічучи тисячі недужих людий.

Я СКАЖУ Вам, чи можете бути вилічені або ні, без здогадів, і поможу Вам тоді, коли другі молоді або непрактичні лікарі Вас завели.

Я УЖИВАЮ лише найліпші і найцінніші ліки при лічевю моїх пацієнтів.

Я МАЮ свій власний департамент з медикаліями і лябораторію, які є найліпші для недужих людий.

Ви здивуєтесь, коли побачите як скоро Ви можете бути вилічені. Одна візита упевнить Вас про моє знане і вдоволить Вас, через що я осягаю успіхи в короткім часі. 38—

ВСІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН УСПІШНО ЛІЧИТЬ СЯ.

Говорить по українськи. — Низькі ціни. — Оглядини і порада даром.

Год. офісові: від 9. рано до 5. веч. В нед. від 10. до 2. в полудне.

Prof. Doctor B. F. MULLIN Specialist 411 — FOURTH AVENUE

Напроти почти. PITTSBURGH, PA.

(4-ий будинок від Smithfield St. Коли ідете до мене, то упевніть ся про адресу мого офісу).

Коли чоловік є хорий

то першою річчю, яку він хоче знати є де знайти доброго лікаря".

Коли звернете свої кроки впрост до заведеня Др. Кафмана, 607 Маркет Стріт, Філядельфія, то знайдете практичних спеціялістів за якими шукалисьте без страти часу і гроша на инших лікарів.

Коли його відвідаєте то зауважите, що лікар є дуже обережний в видаваню діягнози вашої слабости; то є, що він шукає докладно вашої Ви хорі. Його заведеня є заосмотрене в модні і докладні апарати, так що коли потреба аналізи крови, хемічної аналізи мочи, оглядиня лучами Х-рей, або що иншого, то він має під рукою для Вас. При помочи тих розслідів докладного розслідженя недуги мущин, неможливим є помилка.

Лікар скаже Вам яка є умірковала ціна за лічене. Жаден чоловік не може відійти задля браку гроша. Кождий робітник може числити на поміч лікаря, наколи може сплачувати йому належитість тижнево або місячно, як може, а його оплата задля його великої практики є так низька, що жаден хорий не повинен обавляти ся йти до него. 21-33

Його інституція має кождий найновійший апарат до оглядання хорих: Статік, Ґальванік, Фарадік і Гай Фріквенсі Електрісіти; Озоне Інгалаторіюм, Електрік Осцілаторс, і инші модерні апарати.

ВІН ЛІЧИТЬ ВСІ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЯ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК, ПОЗНАКИ МОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здоровим.

Оглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

DR. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, Philadelphia, Pa.

ГОДИНИ: від 9-ої рано до 8-ої вечер; в неділі від 10-ої рано до 1-ої попол.

ПОЗІР! ЛУДЛОВ, МАСС.

Заходом Укр. Аматорського Кружка в Лудлов, Масс.
відограєсь пораз перший в тій околици представлене

ОХ! НЕ ЛЮБИ ДВОХ!

образ драматичний з життя нашого народа в 3-ох діях Антонія Ів. Нагорянського

в суботу, дня 11-го мая 1918 р.
в Польськім Народнім Домі, Паркет стр., Індієн Орчард.
Початок о годині 7-ій вечером.

ДІЄВІ ОСОБИ:
Максим, мужик ....п. М. Мишоловський
Катерина, його жінка...п-на А. Керніцка
Юрко, їх син ....п. С. Наливайко
Марцуня, їх дочка.......п-на А. Зварич
Іван, любовник Марцуні....п. М. Гойдун
Олекса, вуйко Івана..п. М. Ганачовський
Климко, мельник ....п. Д. Шабан
Гандзя, сусідка Максима..п-на Р. Куртей
Герш, арендар ....п. І. Приступа
Хаскель, його син ....п. В. Зварич
Парася, пістунка ......п-на Е. Воронка
Жандарм ....п. П. Яцорський

Режісер **п. Н. Щербій.**
ВСТУП 50 і 35 ЦЕНТІВ.

Українці і Українки з Лудлов і околиці! Приходіть численно на се представлене, бо ся штука дуже гарна і граєсь перший раз в сїй околици, а не пожалуєте. До численної участи запрошує
54-55 КОМІТЕТ.

УКРАЇНЦІ З РОД АЙЛЕНД!

Заходом бр. св. Стефана, від. 181 У. Н. С. відіграєть ся пораз перший в Род Айленд

„БОНДАРІВНА"

історичну драму в 4-ох діях а 5-ох відслонах, великого українського драматурга І. Тобілевича

в суботу, дня 11. мая 1918 р.
в Українськім Народнім Домі в Менвіл, Р. Ай.

ОСОБИ:
Староста ....С. Шевчук
Гершель ....Н. Шевчук
Бондар ....І. Швець
Бондарівна ....К. Микитин
Марія ....М. Мохнацька
Тарас ....Н. Казан
Денис ....І. Шеремета
Оксана ....М. Шеремета
І. Запорожець ....Ю. Ясінчук
ІІ. Запорожець ....П. Борозний
І. Чоловік ....І. Сулима
ІІ. Чоловік ....Ю. Рекович
І. Наймит ....І. Сулима (ІІ.)
ІІ. Наймит ....П. Ходоровський
Мордохай ....М. Кульчицький
Челядинець ....І. Сулима
Запорожці, народ, дівчата, челядь двірська. — Річ дієть ся на Україні в XVII. столітю.

Режісер **Г. Микитин.** Дір. хору **Г. Кравець.**

Дорогі Родимці! Прибудьте численьно на се представлене, котре нам нагадує давну минувшину. На сїм представленю насміятесь доволї. Межи актами буде приграватм добірна орхестра. 54-55

Ціни місць (нумеровані): І-рядні 50 ц., ІІ-рядні 35 цнт., галерія 25 цнт.
Дохід призначений на Народний Дім.
По представленю хор відспіває кілька народних пісень.
Початок о год. 7.30 вечер.
За порядок ручить — КОМІТЕТ.

РОДИМЦІ!

Вступайте громадно в члени Українського Народного Союза, бо се одинока і найбільша українська організація в Америці.

UKRAINIAN NATIONAL ASS'N.,
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

ПОЗІР УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДЕ! ПОЗІР В ШІКАГО, ПУЛМАН І ОКОЛИЦИ!

АМАТОРСЬКИЙ ДРАМАТ. КРУЖОК З ВЕСТ. ПУЛМАН, ІЛЛ.
відограє дуже гарну штуку в 3-ох діях і 3-ох відслонах А. Янчука, п. з.:

„ВИХОВАНЕЦЬ"

В НЕДІЛЮ, 12-го МАЯ 1918 Р.
в ГАЛИ п. STANCIKA,
205 E. 115th St., Kensington, Ill.

Українці! Коли любите рідну, а тепер Вольну Україну, то думка в нас, що так само любите свій нарід і свою рідну штуку, над якою наші письменники роками працювали, щоби дати дорогу українському народови до пізнаня себе. Отже нашим ключем є, щоб на сїй штуці не забракло ані одного Українця, котрий любить свій нарід і свою рідну штуку.

Перед і по представленю ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ.
Буфет у власнім заряді.
ЦІНА ТІКЕТІВ 75, 50, І 35 ЦЕНТІВ.
Початок о год. 6.30 вечером.
За добру забаву ручить 54-55
КОМІТЕТ.

ТОВАРИСТВО „УКРАЇНСЬКА БЕСІДА" в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

устроює
В СУБОТУ, 11-го МАЯ С. Р. (на великій сали)
в „BEETHOVEN HALL",
210 E. 5th St. New York, N. Y.
(між 2 а 3-тою Евеню)

МАСКОВИЙ БАЛЬ

Музика Товариства ім. М. Лисенка.
Початок точно о годині 7.30 вечером.
ВСТУП ВІД ОСОБИ 35 цнт.
Хто буде найгарнійше замаскований, той дістане першу премію. — Для нагороди є 3 премій в золоті. 54-55

НОРТГЕМПТОН, ПА.

ТОВАРИСТВО УКР. СІЧОВІ СТРІЛЬЦІ
устроює

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 11-го МАЯ в гали п. Онущака.
ПОЧАТОК О ГОД. 6-тій ПОПОЛУДНИ.
Вступ для мущин 35 ц., для женщин 15 ц.

Сим маємо честь запросити всїх Українців з Нортгемптон і околиці до численної участи в нашім Балю, де буде приграват українська банда з Аллентавн. Як прийдете, то непожалуєте.
За добру забаву ручить
54-55 КОМІТЕТ.

В кождій українській хаті повинен находити ся Календар У. Н. Союза.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Заходом Укр. Тов. „Подільська Січ" в Ню Йорку
— відограє —
театр Українського Народного Дому театральне представлене

„ХАТНЯ РЕВОЛЮЦІЯ"

комедія в чотирох діях, Володського
в неділю, дня 19-го мая 1918 р.
о годині 5.30 вечером
в сали Народного Дому, 217-19 Іст 6-та ул., Ню Йорк.

ОСОБИ:
Маклименко Онуфрий Іванович............п. Безталанний
Корж Петро Васильович..п. Ф. Бражник
Степанида Іванівна, його жінка...........п-на З. Горуцька
Антонина, дочка Коржа.......п-на К. Іваночківна
Півень Макар, хазяїн....п. М. Мелешко
Микола, син Півня, Актор.....п. Н. Н.
Варка, сестра Півня....п-ні М. Мельник
Василь, син П.........п. В. Вацлавський
Девонтий, підмайстер..п. О. Кульматицький
Калюзний, парубок.........п. В. Чіхрай
Хвершал ....п. А. Порило

Музика п. Г. Е. Смолинського буде грати підчас представленя і по представленю.
ВСТУП: І-рядні 75 цнт., ІІ-рядні 50 цнт., ІІІ-рядні 35 цнт.

Українці і Українки! Чи чули Ви про „Хатню Революцію?" Коли нї, тож запрошуєсь Вп. Родимців прибути на представлене, яке відограє театр Укр. Народного Дому в Ню Йорку. Там почуєте і побачите перехід сеї комедії; вона розвеселить кождого і богато можна научитись з народного житя. Така нагода не часто лучаєть ся, тому сподїємось численної участи в представленю. Хто буде присутний, сповностю верне до дому задоволений, а хто не прийде а буде жалувати, в такім разї не буде нашою виною.
53-59 КОМІТЕТ.

ПІТСБУРГ, ПА.

Заходом тов. Укр. Громада відограєсь пораз перший в нашій місцевости велике представлене

„ВЕРХОВИНЦІ"

драму в трох діях, а 11-ти відслонах В. Держирукр
в неділю Томину, 12. мая 1918
в церковній галї при 7-ій ул., С. С. Пітсбург, Па.
Початок точно о год. 7. вечер.
Вступ 75, 50, 35 і 25 цнт.
Режісер: **п. Л. Вантух.**
Дірігент: **п. І. Ганяк.**
Суфлер: **п. М. Усик.**

ДІЄВІ ОСОБИ:
Антін Ревізорчук, молодий гуцул..........п. Петро Ячник
Марта, його мати.........п-ні М. Урбан
Парана, його суджена ..п-ні Т. Онишків
Максим Тихоньчук, старий гуцул..........п. Л. Вантух
Прокіп, державний стрілець...п. І. Ганяк
Анна, його жінка......п-на А. Томашик
Гершко, арендар, в місточку біля Львова..........п. В. Крушельницький
Фельдфебель ....п. М. Вентовський
Мандатор, в гуцульськім селі Жабю..........п. С. Король
Комісар циркулярний з Кут..........п. В. Онишків
Офіцир від піхоти....п. М. Венжовський
Кузьма ....п. Т. Ятчишин
1. Легінь ....п. В. Куць
2. Легінь ....п. І. Вовчко
Цитана ....п-на Н. Костишак
1. Опришок ....п. В. Куць
2. Опришок ....п. І. Вовчко
3. Опришок ....п. М. Гриб
4. Опришок ....п. Е. Березницький
5. Опришок ....п. М. Урбан
6. Опришок ....п. Н. Чемерись
1. Жовнір ....п. М. Василишин
2. Жовнір ....п. І. Павлович
3. Жовнір ....п. М. Сорочак
4. Жовнір ....п. І. Король
Гуцули молоді і старші різного пола.
Річ діє ся в гуцульськім селі Жабю.

Чесний український загал з Пітсбурга і околиці, отсим запрошуєть ся до ласкавої участи.
52-54 КОМІТЕТ.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР! УКРАЇНЦІ БРУКЛИНА І ОКОЛИЦІ!

Величавий Концерт і Баль.
З НАГОДИ 5-ЛІТНОГО СВОГО ІСТНОВАНЯ
Укр. Тов. „Просьвіта" в Бруклині, Н. Й.
— устроює —

ЮВИЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ

в память І. Мазепи, остатного виборного гетьмана України
В СУБОТУ, 11-го МАЯ 1918 Р.
В CECILIA HALL,
101-103 Grand St., Brooklyn, N. Y.

ПРОГРАМА КОНЦЕРТУ:
ЧАСТЬ І.
Вступне слово ....п. А. Пашук
„Як умру, то поховайте мене на могилї" заповіт Т. Шевченка: ..хор мужеський
„До живих і мертвих", віддекламує.......п. І. Фаїнта
„Реве та стогне Дніпр широкий" ....хор мішаний
„Дивлюсь я на небо", сольо, відспіває відома усім Бруклинчанам солістка ....п-на Н. Рубінівна
„Де ти бродиш моя доле", дует, відспівають 11-літний ....М. Поліщук і п. А. Поліщук
ЧАСТЬ ІІ.
„Чи ти милий пидом припав"...хор міш.
„Тополя", деклямація..п-на Н. Рубінівна
Відчит про І. Мазепу.....п. А. Поліщук
Звязанка українських пісень, відспіває .... хор мішаний
Кінцева промова ....п. В. Собуцький
„Вже воскресла Україна"...хор мішаний

Програму співу виконає власний хор тов. „Просьвіти" під управою проф. Е. Г. Смоленського.

ПО КОНЦЕРТІ БАЛЬ.
ЦІНА ТІКЕТІВ 50 і 35 ЦНТ.
Початок о годині 7.30 вечером.

УВАГА: Тов. „Просьвіта" дає до відома, що в сей день, то є 11-го мая буде приймати нових членів без вступного ільки за 50 центів місячної вкладки, а в разі недуги тов. „Просьвіта" платить кождому членови $6.00 тижнево яко запомогу, а в разі смерти $125.00 яко посмертне. Також коли б хто хотів більше чогось почутись, нехай прийде до тов. „Просьвіти", а там певно найде те, за чим шукає. Мітінги товариства відбувають ся кождої першої суботи по-першім, від числом 155 Бутвік Аве., ріг Сігел улиці, Бруклин, Н. Й. 54-55

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!

Вже вийшла з друку

„СКОШЕНА ЛІЛІЯ",

трагедія в 12 діях,

написана Отцем Й. ДУМИЧОМ, греко-катол. парохом в Міннеаполіс, Мінн. Ся трагедія надає ся на велике, до сліз зворушаюче, театральне-представлене релігійне, як і на дуже хосенне побожне читане духовне. Кому милі цьвіти, хто милосердить ся над їх скошенєм, хто хоче собі пригадати, як діти плачуть за рідною матерію, хто хоче потіхи в смутку, хто любить Героїв Христових і сам хоче таким бути, хто хоче набрати геройчних ідеалів, най купить собі сю книжочку, а певно не пожалує.

Се прекрасно оправлена брошура, так велика, як календар, обіймає 183 сторін друку, ціла писана поезією. До набутя лише у Отця Й. Думича, автора сеї книжки. Нігде инде не можна сї дістати і нікому не вільно сї розсилати крім автора — се для слушних причин. Для того пишіть просто на адресу: 52-56

REV. J. DUMICH,
312—6th Avenue, N. E.,
MINNEAPOLIS, MINN.

Чеків і марок почтових не приймає ся. Лише моней-ордер, або гроші в реджістрованім листі. Ціна книжки: для Америки 60 центів, для Канади 65 центів вже разом з почтою. Для замовляючих по 10 книжок одна книжка даром. Без гроший нікому не висилає ся. Спішіть ся, бо наклад не великий.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

БАЛТІМОР, МД. Бр. Прев. Тройці, від 320, повідомляє всіх своїх членів, що мітінг відбудеть ся дня 12. мая с. р. в члена Михаїла Дмитрова під числом 1012 С. Бовлдін ул., Кантон о годині 2-гій пополудни. Просить ся всїх явитись, бо є важні справи до полагодженя. Неявивший ся член або урядник підпадає карі після статута. —В. Байда, секр.

ЕТНА, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 89, повідомляє своїх членів, що мітінг не відбудеть ся 12. мая через занятє місця, в якім відбували ся мітінги, тож мітінг відкладаєть ся на 3-ту неділю по 1-шім, значить на день 19. мая. Просить ся всїх членів, щоби явили ся на сей мітінг назначений час, о 3-тій годині пополудни. Хто ще не є вписаний в члени нашого братства, то най прийде на мітінг і впишеть ся, бо сего місяця будемо приймати нових членів за половину вступного до братства. — Г. Романик, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Димитрія, в. 301, повідомляє всїх своїх членів, що мітінг відбудеть ся в суботу, 11. мая, о годині 6.30 вечер. Просить ся всїх членів сповнити як слїд всї свої обовязки. Коли котрий з членів не явить ся на сей мітінг і не оправдаєть ся, чому не міг прибути, заплатить кару 50 центів, а урядник $1.00. — В. Мельник, предс.; Й. Вашньовський, кас.; І. Сцімборський, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Отсим повідомляєть ся членів тов. „Згода", від. 62, що місячний мітінг, котрий мав відбути ся в другу неділю по першім, переносить ся на суботу, 11. мая б. р., 5-та година пополудни. Сей мітінг відбудеть ся в гали МекНікол при 62 ул. і Грайс Аве. Просить ся всїх членів, аби явили ся всї на мітінг, бо є важні справи до полагодженя. Неявивший ся член підлягає карі після статута. — І. Согар, предс.; Ф. Холявський, секр.; К. Кропивницький, кас.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Стефана, від. 221, повідомляє всїх своїх членів, що слїдуючий мітінг відбудеть ся в неділю, 12. мая, зараз по Службі Божій, в гали церковній на розі Оклей і Райс ул. На той мітінг мають явити ся всї члени під карою, бо є дуже важні справи до полагодженя, як справа закупленя бондів свободи і другі. Будемо приймати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Рівнож оголошуємо, що в нашім братстві основано відділ Молодечого Союза, до котрого будемо приймати дїтий від 1 року аж до 18-го за оплаченєм 25 центів місячної вкладки, а в разі смерти дитини родичі отримають з каси У. Н. Союза від $25 до $200 посмертної запомоги. Тож просимо прийти на сей мітінг і послухати, як буде обговорювати ся справу наших дітий. Референтом буде наш предсідатель Макарій Васильців і другі. Просимо привести з собою свої діти, щоби відтак при нагоді їх вписати до Молодечого У. Н. Союза. — М. Васильців, предс.; Е. Бабій, кас.; І. Гайович, секр.

ЕЛІЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 234, повідомляє своїх членів, що звичайний мітінг відбудеть ся в неділю дня 12. мая б. р. о годині 2.30 по обіді в звичайній галі. — С. Могила, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільні Козаки, від. 316, повідомляє всїх своїх членів, що мітінг відбудеть ся в четвер, дня 9. мая, при 345 Ремінгтон стр. Просить ся всїх членів прибути на мітінг, бо є богато справ до полагодженя. — Дм. Федик, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Сейчас потрібно 17 до 20-літного хлопця до штору ґросерійного. Українці мають першенство. Платня після угоди. Голоситись на адресу: 42—
GROCERY, c/o Svoboda,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Пошукую свого брата **МИКОЛУ СЕНИКА** з села Богданівки, пов. Скалат. Прошу голоситись на адресу: 54
HARRY PETRUNIEWICH,
1136 W. 50th Sts. Seattle, Wash.

Пошукую своїх краянів **ПЕТРА І ПАНТЕЛЕЙМОНА АНТОНІЙЧУКА** з села Голошови, пов. Борщів; мають перебувати на Вест. Хтоби о них знав або вони самі зволять голосити ся на адресу: 54-57
ALEX YARMEY,
160 Wahconah St., Pittsfield, Mass.

Пошукує вуєчного брата **ФЕДЯ КОРОЛЯ** з села Серники Горішні, пов. Рогатин. Перед роком перебував в Перт Амбой. Н. Дж. Хтоби о нїм знав або він сам прошу голоситись до: 54-57
ANDREW HUMAN,
172 R. R. Ave., Olean, N. Y.

Пошукую своєї сестри **ПАЗҐИ МАДАЙ,** з села Торки, повіт Перемишль. Хтоби о нїй знав, або вона сама, най зголосить ся на адресу: 54-55
MARY BURDOWSKA,
123 E. 100th St., New York, N. Y.

З огляду, що виїзджаю з Ню Йорку, продам **МЕБЛІ** (форнічі) по дуже низкій ціні. Голоситись на адресу:
ALEX KATERYNIUK,
1658 Washington Ave., New York City.
(Room No. 2) 54-56

НА ПРОДАЖ ОРҐАН в добрім стані, має гарні тони; коштував $100.00. Тепер продам за $30.00. Хто би хотів купити, зволить зголоситись до властителя:
THEODORE WOLANSKI,
Reckron Waterow 14, Coatesville, Pa.
53-55

Пошукую своїх сестер **ДОМІНІКИ і АННИ ҐУТ,** з села Кільчиць, повіт Самбір. Надгорода за інформацію. Адрес: 53-55
LUDWIKA POPIEL,
(з дому Бачинська)
857 N. Paulina St., Chicago, Ill.

ПОТРЕБА мущин, женщин і дівчат до шитя на машинах Зінгера а спеціяльно на Юнїон. Практика зайвна. Добра платня і стала робота. Голоситись до: 52-54
ACME BURLAP BAG CO.,
109-113 Waterbury St., Brooklyn, N. Y.
(близько Grand St.)

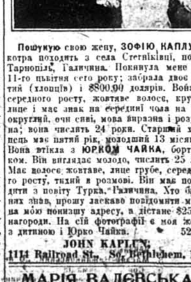

Пошукую свою жену, **ЗОФІЮ КАПЛУН,** котра походить з села Стеглівці, повіт Тарнопіль, Галичина. Покинула мене на 11-го цьвітня сего року; забрала двоє дітий (хлопців) і $800.00 долярів. Вона є середного росту, жовтаве волосє, кругле лице і має знак на середині чола на пів округлий, очи сиві, мова виразна і розумна; вона числить 24 роки. Старший хлопець має пятий рік, молодший 13 місяців. Вона втікла з **ЮРКОМ ЧАЙКА,** бортником. Він виглядає молодо, числить 25 літ. Має волосє жовтаве, лице грубе, середного росту, тихий в розмові. Він має походити з повіту Турка, Галичина. Хто би о них знав, прошу ласкаво повідомити мене на мою понизшу адресу, а дістане $25.00 нагороди. На сїй фотографії є моя жена з дитиною і Юрко Чайка. 52-54
JOHN KAPLUN,
1111 Railroad St., So. Bethlehem, Pa.

МАРІЯ ВАЛЄВСЬКА

СТАРОКРАЄВА АКУШЕРКА.
89 Ave. A.
(cor. 3rd St.)
New York, N.Y.
поручає П. Т. Землячкам свої услуги. Робить також масажі і ставляє баньки.

МАГІЧНІ ПРИБОРИ, КАРТЯНІ ШТУКИ,

забави домові і театральні. Цінник висилаю за одержанем 4 цнт. 48-83
S. JANOWSKI,
3104 N. 15th Street,
Philadelphia, Pa.

Др. С. М. Кауфман

Український лікар з Одеси.

СПЕЦІЯЛІСТ МУЖЕСЬКИХ, ЖІНОЧИХ І ДІТОЧИХ НЕДУГ ДР. КАУФМАН звісний від літ американським Українцям. Кождий Українець знає, що ДР. КАУФМАН є добрим і старанним лікарем, він має найновійші електричні машини Х-РАЙ до бадання наскрізь людського тіла і недуг Нервових, Скірних, Ревматизму, Лсманя костий, Параліжу, Геmороїдів, Жолудка, Кишок. Лічить кожду Жіночу недугу яко СПЕЦІЯЛІСТ-АКУШЕР. Заразливі хороби, затросну кров у мущин і женщин лічить своїми медицинами. Не зволікайте лиш прийдіть до Д-ра Кауфмана. Він яко Український лікар розмовить ся з Вами по українськи і сумлінно порадить. 54—

Dr. S. M. KAUFMAN, 111 East 7th Street, New York, N. Y.
(2 блоки від церкви св. Юрія).
Год. офісові від 9. рано до 9. вечером. В неділї від 9. рано до 4. по обіді.
Tel. Orchard 6352.

W.B. CORSETS

W. B. Nuform Корсети
Для
Нерозвинених і Пересічних Статій Женщин

Робить кожду стать гарною і ніжною. Дешеві, виріб бездоганний; нема їм рівних у вигоді, ношеню і гарній формі.

W. B. Reduso
КОРСЕТИ
для Отилих Осіб

Скриває отилість; огладжує стан бедер. Шнурівки малі. Легко до них привикнути по першім вдягненю.

W. B. "REDUSO" Style 752
До набутя у всїх більших склепах.
W. B. "NUFORM" Style 327
WEINGARTEN BROS., INC. NEW YORK & CHICAGO

РОБОТА ДЛЯ

МАЙНЕРІВ ВИТЯГАЧІВ КОКСУ РОБІТНИКІВ

Майнери заробляють денно 6 до 8 долярів. Витягачі коксу заробляють денно 4 доляри. Звичайні робітники заробляють $3.25 до $3.50. Робить 8 годин денно. Голосіть ся сейчас до котрогобудь з слідуючих плаців в Latrobe, Mt. Pleasant, Connellsville, Uniontown. Сі плаци є в поблизу Fairchance і Masontown, Pa. 51з96
H. C. FRICK COKE COMPANY, SCOTTDALE, PA.

Богато людий недужих, Чому? Бо не зовсім правильно вилічені.

Dr. S. P. MANSHIP

дасть пораду для Вашого здоровля таку, як потреба вимагає.

Ми лічимо успішно всі хронічні, нервові, кровні, нашкірні і инші недуги.

Ми приміняємо найновійші методи лічення, які скоро і певно Вас вилічать.

МИ НЕ ЛІЧИМО, ЯК ПІЗНАЄМО, ЩО ХОРИЙ Є НЕ ДО ВИЛІЧЕНЯ.

В нашім офісі лічимо мужеські і женські недуги при 20-літнім досьвіді і при помочи всіх засобів. Лічимо при помочи електрики і механічних приладів, котрі мають признане військових лікарів і то є наша спеціяльність при лічению всіх недуг.

Говоримо Вашою мовою
Prof. Dr. MANSHIP
наслідник проф. Dr. SLOAN-A
СПЕЦІЯЛІСТ
Напроти склепу Kaufman Baers
408 SIXTH AVENUE, PITTSBURGH, PA.
ГОДИНИ ОФІСОВІ: Щодня від 9. рано до 8. веч.; неділї від 9.30 до 1-оі в полуд.

Недужі мущини і женщини

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ, ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРА СПЕЦІЯЛІСТА.
ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ Ї МОЖНА НАЙТИ.
І вертайте правою дорогою до доброго здоровля.

PROFESSOR Dr. ALDEN
717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.

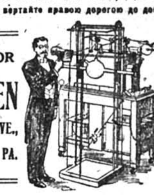

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої. В неділї від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли віддасьте ся його опіці. Докладні **ОГЛЯДИНИ** відкриють Ваш **ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН** і впровадять Вас на добру дорогу до здоровля, защадять Вам терпіння і усунуть всякі непевности.

Довгі літа практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне урядженє. Все тут як найлїпше для недужих людий.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через посліпше заступоване найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і чуєтесь зневірені, то зголосіть ся до **МЕНЕ** і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лічению.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нервів, болі в крижах, втрату памяти, битє серця, слабість нирок, задумчивість, пригноблене, болі голови, дрощі, припади, ослаблене членів тіла; болячки, скірні виклади, катар, пече Вас горло, болї жолудка і в крижах, болї горла, горячку, запір, ревматичні болі, прищі? Сі як і другі недуги є першою проявою яка може нанести шкоду Вашому здоровлю.

Я лічив мущин і жінок через довгі роки. Ваші відвідини упевнять Вас про мої спосібности і вдоволять Вас, бо я поможу Вам в скорім часї. Я лічу сам причину недуги а її симптоми уступають скоро. Памятайте, що порада є зовсім безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли шукаєте помочи лікарської. Зволїкане є небезпечне. 77-89—

Prof. DR. WM. ALDEN, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

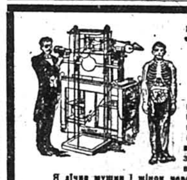

ЗНЕВІРЕНІ і ЗНЕОХОЧЕНІ

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

котрі терпять на якубудь хронічну, нервову або збірну недугу, прийдіть до мене ще сьогодня без ніякої оплати. Моя порада і спостереженя не будуть коштувати Вас нічого. Цілковита фізична екзамінація при приміненю X-Ray апарату відкриє Ваш дійсний стан і слабість.

Я лічив мущин і жінок через довгі роки. Одна візита упевнить Вас про мої спосібности і вдоволить Вас, бо я даю результат в скорім часї. Я лічу саму причину стану недуги а обяви сейчас зникають.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через посліпше приміненє найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і чуєтесь зневірені, то зголосіть ся до **МЕНЕ** і переконайте ся які добрі успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лічению.

Не пробуйте всяких способів. Не тратьте часу і гроший.

Прийдіть ще нині. Я радо розмовлю ся з Вами. Я маю досьвід з найновійших електричних апаратів і X-Ray машиною на лічене хронічних, нервових і збірних недуг. Коли Ви недужі, то посьвятіть хвилю часу, щоби поговорити зі мною. Радо Вас прийму. 152—

Години офісові: 9. рано до 4. попол. Вечерами від 6. до 8.
DR. LEWIS
749 Sixth Ave., Bet. 42nd & 43rd Streets **New York**
В неділї і сьвята від 10. до 2. попол.

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Если ви терпите на нову або застарілу хоробу і не дістали жадної помочи у спеціялістів,

Прийдіть до мене — а я доведу до результату

скоро, тревало і за малу нагороду, без ніякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тім самім будинку, і мене знають як осторожного, ревного і успішного спеціяліста. Одна візита в моїм офісї і точна екзамінація упевнить Вас, що Ви вступили на дорогу яка веде до здоровля.

Коли Ви терпите

хронічні болі голови, заворот голови, припади, мавчить ся Вам в очах, слаба память, слабі і непевні нерви, безсонність, болї в карку і хребтї, ревматизм в суставах, слабість горла, шкірні клопоти, недомагання жолудка і кишок, невральгічні болі, виступи на язику і запір. Прийдіть домене. Найновійші і признані наукові методи лїчення при застосованю ЕЛЄКТРИКИ І ВДИХУВАНЯ запевнять Вам по всі часи можливі успіхи.

ПОРАДА ЗОВСІМ ДАРОМ, ПРИЙДІТЬ НИНІ.—НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ.

Dr. HANNON,

СПЕЦІЯЛІСТ
146 East 14th Street,
Напроти Tammany Hall
NEW YORK CITY

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділї і признані сьвята: від 10. до 2. в полуд. лише
ОСІБНИЙ ПОЧЕКАЛЬНИЙ ПОКІЙ.

ВИНАХОДИ се ГРОШІ.

Уліпшайте прирядн рільничі, як плуг і другі. Уліпшіть борону, косу, грабаї і инші. Винайдіть пририд за помочию котрого сірничок не згасить ся на вітри. Винайдіть забавки для дітий. Ті суть добре плачені.

Дайте позір доокола себе там де працюєте. Єсли працюєте в фабриці погляньте чи Ви не моглиби уліпшити якої машини. Ви можете прийти на помисл, який принесе Вам богатство. 52—

Пишіть по мою українську книжку де знайдете всякі інформації в справах патентових. Пишіть також по мою СПЕЦІЯЛЬНУ ЛІСТУ пошукуваних винаходів. Пришліть який винахід а я видам Вам мою опінію про него.

A. M. WILSON,
патентовий адвокат,
301 Victor Blg.,
WASHINGTON, D. C.

Сими днями вийшла з друку книжочка про
Митрополита
АНДРІЯ ШЕПТИЦЬКОГО
Ціна 25 центів.
Сю книжку можна купити у
"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НАУКУ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
УДІЛЯЄ ЗАОЧНО

звісна цілій українській кольонії в Америці, АМЕРИКАНСЬКА ПРИГОТОВЛЯЮЧА ШКОЛА. Тисячі Українців покінчили сю школу і кождий одержав се, чого бажав, кождого научили ми читати, писати і говорити по англійськи. Коли Ви до сего часу не рішили ся ще поправити свого знаня в англійській мові, то не відкладайте довше, ще сегодня напишіть до нас лист, вложіть 10 центів монетою або марками, а ми Вам вишлемо пробну задачу і близші поясненя нашої задивляючо легкої системи ученя. До нашої школи не мусите ходити, ми посилаємо потрібні для Вас задачі почтою. Повний курс коштує $5.00 (приймаємо на сплати). Даємо письменну ґаранцію вивчити Вас говорити, читати і писати по англійськи, або звернути Ваші гроші. Радимо Вам написати по пробну задачу і упевнити ся. Адресуйте:
AMERICAN PREPARATORY SCHOOL
525 W. 47th St., New York City.

Д-ри ІВАН СМІТ
і К. Д. БІЛИК
ЛІКАРІ УКРАЇНЦІ. СПЕЦІЯЛІСТИ ОПЕРАТОРИ.
327 E. 17th St., New York, N. Y.
ДОКОНУЮТЬ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ). ЛІЧАТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ, І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО НАС, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ СВОЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ. 17—
Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділї і сьвята від 10-ої рано до 2-ої пополудни.
Телефон: Stuyvesant 4493.

SANTAL CAPSULES MIDY
МОЧОВІ ВІДХОДИ
реґулює
в 24 ГОДИНАХ
Кожда капсулка має напись з MIDY
Уникайте підробів

НЕДУГИ МУЩИН
Я є одинокий спеціяліст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

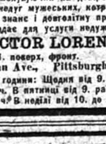

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довірє спеціяліст недуг мужеських, котрий усе своє знанє і довголітну практику віддає для услуги недужих.
DOCTOR LORENZ
II. поверх, фронт. 76-80
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділї від 10. до 2.

Dr. KOLER,
638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
ЛІКАР
(говорить по українськи)

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лїченю. Я лічу ревматизм, пропуклину, гемороїди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утробу, нирок, кишок, міхура, шкірні, як і всї недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєсь при лїченю недуг крови. Голосїть ся особисто, почтою не лічу. 105—
Години приняти: від 9. рано до 8. веч., в пятниці від 9. до 5. лише, в неділї від 9. до 2.

З приводу 4-го універсалу Української Центральної Ради.

(„Українець на Зеленому Клині", ч. 25, з 3. марта 1918).

4-тий універзал проголосила Українська Центральна Рада 12 (25). січня після того, як пішли за вітром усі заходи У. Ц. Ради безоглядно мирити з Петроградом. Не помогла Раді і її максималістська соціялістична цілком большевицька російська програма. „Савет народних комісарів" усе мав Україну за буржуазну або дрібно-буржуазну країну, а її революційне заступництво за буржуазну контр-революційну установу.

Не помогло те, що Україна пішла мирити з Німцями, разом з большевиками. Не помогло, що У. Ц. Рада вибирала ся зїздами селян, робітників, салдатів і соціялістичних партій, як українських так і національних меньшостий. Не помогло скріплене і поглиблене революції. Не помогла демобілізація армії і заведене народної мілиції. Не помогло оповіщене співробітництво самоврядовань з радами селянських, робітничих та салдатських депутатів. Не помогло скасоване власности на землю, користуване землею самим трудящим народом. Навіть передача землі трудящим через земельні комітети не задовольнила демагогів большевиків-пролетарів. Не помогли заходи, щоб усїх безробітних забезпечити роботою.

Не помогло У. Ц. Раді і те, що вона, маючи покасувати торговців та иньших баришників-спекулянтів, бере в свої державні руки монополь на залізо, цукор, уголь, шкіру, тютюн і инші продукти й товари, з яких найбільше брало ся прибутків з робучих кляс на користь нетрудящих. Не помогло встановлене державно-народної контролї над банками, що помагали нетрудящим визискувати трудящих. Не помогло і проголошене права національно-персональної автономії за всіми націями на Україні. Не могло помогти і скликане Укр. Установчих Зборів. І на останку навряд чи помогло У. Ц. Раді оповіщене нею Української Народної Републики **самостійною**, ні від кого незалежною, вільною суверенною державою українського народу.

Не поміг Укр. Центральній Раді її максималізм у справах національних; політичних, економічних і соціяльних, на зразок отих безоглядних російських большевиків. І большевики взяли У. Ц. Раду за дрібно-буржуазну, біло-ґвардійську, контр-революційну і післали пролетарів, червоноґвардійців і резино-штикореволюціонерів на Україну позабирати хліб і всяке збіже і поживу, навіть зерно на сївбу від безщасних хліборобів-Українців, яких стріляли, ґвалтували, палили. Кати й гадюки не пожаліли своїх у Росії, замучили їх; за те Німців обдарували містами й селами, відки увезли артилерію і самі втекли бити ся з Україною і Сибірию.

Після 12-го січня зайшли важливі події: боротьба за Київ з 20 по 31. січня, де большевикам пощастило разом із зрадницькими українськими полками подужати У. Ц. Раду; замирене — угода 7-го лютого У. Ц. Ради з Німцями на підставах: український хліб — німецькі гроші, фабричні вироби-продукти, згідно з торговельною умовою 1904 року, і ультимат большевикам вийти з України, який підпирає ся німецьким військом.

Україна відкинула ся від Росії-Московщини і навязала угоду з Німеччиною й Австрією. Так, Україна попускає Німцям у господарстві — економічній політиці. Правда се. Алеж хиба Україну не здирала (без усякої угоди торгували!) царська Московщина, кадетська, соціял-революціонерська, соціял-демократична меньшевицька, а отсе й большевицька-комісаро-самодержавська; хиба не брала податків і не повертала їх (в 1913 році аж 317 міліонів!) на себе? Тепер податки ті підуть на нас, тепер ми маємо самостійну Україну і дамо лад самі собі: і школу свою і старшину і всяке порядковане і свої гроші і — землі, ліси, фабрики і всі богатства — степи і своє військо.

Одно жалю завдає, що Укр. Центральна Рада взяла на свої плечі надто на сї часи велике тяжке бремя — запровадити максималістську програму соціялізму. І соціялізація землї, і порядковане економіями трудящими людьми в особі земельних комітетів, і заведене не меньше як 5 монополів і т. и., і разом будоване держави — се надто-надто великі труди, що вимагають сили учених і щирих людий-патріотів через богато років, а таксамо вимагають розуму в усїх трудящих.

Дм. Кивороб.

В справі будови Українського Сирітського Дому в Америці.

Розпочали ся у нас заходи, щоби збудувати Український Сиротинець для наших сиріток. Ся гадка є дуже гарна і вона повинна увінчати ся як найліпшим успіхом. Зачата в цьвітни робота має розцвитатись, аби в можливо найскоршім часі принести обильні і корисні для нас плоди.

Коли ми над сею справою добре подумаємо, то прийдемо до переконаня, що не може бути на сьвіті нічого краснього, як виратувати свої рідні сироти з чужинецького моря і зробити їх провідниками своєї суспільности. З тої причини я думаю, що гадка, котра виринула на денне сьвітло зпоміж наших провідників в Америці, щоби побудувати дім на захист для наших сиріток, є добра і наш загал повинен її цілою силою поперти. Нехай же залунає громовим голосом в серцях усіх щирих Українців цілої Америки, без ріжниці на партійні переконаня, отсей могутний клич: **Будуймо Український Сиротинець! Не даймо пропасти українським сиротам в Америці!**

Кождий з нас, хто тільки почуває себе членом української нації, повинен зложити на будову Українського Сиротинця як найбільшу жертву, а добрим приміром простому народови най послужать наші передові люди. Як наша інтелігенція, наші грошовиті люди поставлять ся до сеї справи ревно, щиро і патріотично, то загал не поскупить своїх жертв і до року можемо мати проектований Сиротинець не на папери, але на реальнім ґрунті — в Чесапік. Мені тут приходять на гадку Жиди. Жидівські провідники самі жертвують і працюють щиро й совісно в користь свого народу, а щойно тоді просять, або по просту приказують свому загалови жертвувати на народні цілі. Або приміром коли зайде до жидівського дому бідний, чи то ходить о поміч в народній справі, тоді Жид дає своїй дитині відповідну жертву і каже дати бідному, чи то на народну ціль, і ще вдячний, коли обдарований приймив його жертву. З того бачимо, що сей Жид робить відразу два добродійні діла: спомагає в даній потребі свого брата чи свою народну справу і рівночасно вчить тим свою дитину помагати там, де заходить потреба. Оттак повинні поступати наші провідники, наші батьки. Вони повинні пожертвувати і свою працю і свій гріш. Нехай вони положать підвалини під Український Сиротинець в Америці і тим нехай навчать нас, свої діти, жертвувати на добрі цілі. І певна річ, що наш загал докінчить своїми жертвами ту народну будову, яку розпочали з доброго серця батьки і учителі народу.

Отже, український народе з чутливим серцем! Прийшов час, що ми маємо збудувати за 50 тисяч долярів новий Народний Дім для наших сиріт, бо сей в Філядельфії показуеть ся цілком замалий і невигідний, бо з кождим роком число українських сиріток зростає. Невідклична потреба вимагає *більшого і вигіднійшого* будинку, щоби виховати з тих сиріт здорових, сильних людий на души і тілі, добрих провідників будучого поколіня українського народу. До сего діла забрало ся чотири українські поважні орґанізації, а то: Укр. Нар. Союз, Провидінє, Народна Поміч і Згода Братств. Нехай між нами не буде ні одного Українця котрий би відказав ся від сего благородного народного податку. Нехай не буде між нами жадної ріжниці, відки хто походить, до якої організації належить якого переконаня, бо у нас всїх, є одна ціль, одна вартість, одна карність: **побудувати Укр. Нар. Дім для наших сиріт.** Між нами не сьміє знаходитись така людина, котра би відмовила або шкодила проти сего так пожаданого дому для українських сиріт в Америці.

Щоби сю ціль оглянути, треба богато дорогого часу (а час то гроші!), праці, посьвяти і гроший. Тому то такий чоловік, котрий би не причинив ся до сего народного обовязку, а може хотїв би ще шкодити в сїй роботі, — сей чоловік абсолютно не може звати себе більше Українцем, лише ворогом 40-міліонового українського народу, ворогом українських сиріт в Америці. Тож кому до роботи, нехай береть ся до неї мудро і щиро, щоби вона вийшла на хосен українському робучому народови. Правою рукою і щедро жердвуймо на так добрі діла, як на Український Сиротинець в Чесапік. Жертвуймо як найбільше, кілько хто може!

Мені, яко звичайному робітникови, жертвувати пять долярів на сю ціль не робить ріжниці. Пятка готова у мене і я її дам, лише не хочу робити початок такою малою сумою, а тимбільше не хочу випередити собою українських провідників в Америці.

Коли инші наші часописи в Америці уважають, що мої повисші слова можуть Українському Сиротинцеви дещо помочи, то прошу ласкаво передрукувати їх.

Ігнатій Гаврилюк,
член 70 відділу У. Н. Союза.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читане веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи".

ПОЗІР! DETROIT, MICH. ПОЗІР!

Українсько-катол. парохія при церкві св. Йоана Хрестителя сьвяткувати-ме 104-лїтні роковини народженя Ґенія України

Тараса Шевченка

заходом Товариства співацького „Боян", при співучасти Товариства співацького ім. Котляревського з Гамтрамк

в неділю Томину, дня 12-го мая 1918 р.

IMMANUEL AID SOCIETY HALL, 701—21-ТА І MICHIGAN

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

ЧАСТЬ І.

1. Американський гимн: "My Country" .... хор мішаний
2. Вступне слово .... о. М. Гурянський
3. Шевченко-Лисенко: „Радуй ся ниво неполитая" .... хор мішаний
4. Декламація .... п-на Марія Ґонтарик
5. Вахнянин: „Купало" .... хор мішаний тов. Котляревського
6. „Де ти бродиш моя доле", дует .... пп. А. Голонд і І. Саврій
7. Декламація .... п-на Катер. Олексівна
8. Масляк-Нижанковський: „О не забудь", сольо .... пані Г. Голонд
9. „Сон", декламація .... п. Гр. Стульковський
10. Шевченко-Лисенко: „І спочинуть невольничі утомлені руки" .... хор мішаний

ЧАСТЬ II.

11. Відчит. Значінє Тараса Шевченка для українського народа ... п. Никола Романів
12. „Сонце низенько" .... хор мішаний тов. ім. Котляревського
13. Шевченко-Лисенко: „Наш отаман Гамалія" .... хор мішаний з декламацією п. Томи Польового.
14. Декламація .... п-на Вікторія Романець
15. Шевченко-Нижанковський: „Люблю дивитись", дует ... пп. А. Голонд і І. Саврій
16. Шевченко-Лисенко: „Думи, мої" .... хор мужеський з Гамтрамк
17. Шевченко-Лисенко: „Не верну ся із походу", сольо .... п-на М. Ґонтарик
18. Декламація .... Марійка Голонд
19. Шевченко-Лисенко: „Тече вода з під явора" .... хор жіночий
20. Шевченко-Лисенко: „Мені однаково", сольо .... п. Дмитро Атаманець, дірігент хорів з Гамтрамк
21. Шевченко-Воробкевич: „Ой чого ти почорніло" .... хор мішаний

Дірігент хору п. Андрій Стисловський.

На сей концерт отсим запрошуємо всіх Українців міста Дітройт. Покажіть, що вам дорога память Мученика-Поета за волю України. Він самий просить нас о те:

„І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте помянути
Не злим, тихим словом".

51-56

Конець війни а американська іміграція.

Іміграційні власти в Злучених Державах займають ся вже тепер актуальною квестією, який вплив буде мати закінчене війни в Европі на еміграційний рух до Злучених Держав.

Еміграційний комісар Ф. Гов є тої гадки, що треба сподівати ся зменьшеня, а можливо що і цілковитого спиненя іміграції европейських робітників до Америки.

У всїх краях Европи буде велике запотребоване робітника, щоби знищені війною краї відбудувати і піднести підупавший промисл до нормального стану. З причини великого браку робітників в европейських краях зарібки робітників в Европі будуть добрі і через се для европейських робітників відпаде потреба виїздити до Америки.

Иншого погляду є секретар для справ еміґрації в нюйорськім стейті, др. Ф. Верн.

У своїй недавно виданій брошурі про еміґраційні справи він виявляє сей погляд, що по скінченю війни в високім степени збільшить ся еміґраційний рух з Европи до Америки.

З причини великого задовженя всіх европейських країв не тільки що податки в Европі зростуть до небувалих границь, але і зарібки для робітників не будуть дуже сьвітлі.

Европейські держави не будуть мати відповідних фондів, аби в скорім часі відбудувати воєнні знищеня й оживити великий фабричний промисл.

Для робітництва в Америці по війні настануть дуже добрі часи, бо американські капітали щойно по війні пустять ся в повний рух.

Тому після гадки Верна треба припускати, що по війні европейські робітники цілими масами будуть виїздити на зарібки до Америки.

Котрий з сих двох еміґраційних експертів має рацію, покаже недалека будучність.

ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ"

виконує
СТАРАННО, ДЕШЕВО І НА ЧАС ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ,
як:
ТИКЕТИ, ПРОГРАМИ НА ПРЕДСТАВЛЕНЯ, БАЛЇ І КОНЦЕРТИ.
НАГОЛОВКИ ДО ЛИСТІВ, КОВЕРТИ, ФОРМУЛЯРІ, КАРТИ КУПЕЦЬКІ І ВІЗИТОВІ.
КНИЖОЧКИ КОЛЕКТОРСЬКІ ДЛЯ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ.
СТАТУТИ, БРОШУРИ І БІЛЬШІ КНИЖКИ.
Вп. Урядники Відділів У. Н. Союза повинні звертатись зі всякими друками до друкарні „Свободи".
Замовленя і гроші посилайте до:
"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Чи весна застала Вас безсильним і зболїлим?

Чи Ви чуєтесь прибиті, умучені, зболїлі на цїлім тїлї, а хребет болить Вас як від переломаня? Чи Ви є знесилені так, що навіть не можете рушатись? В такім случаю глядїть за причиною в нирках! Зимові приморозки і тяглі зміни впливають сильно на нирки, а весна находить Вас серед тайних болїв і долегливостий; чуєтесь нервові, маєте завороти голови, зворушуєтесь і „синїєте". Се може бути ознакою неправильностий нирок. Не чекайте! Вилїчіть ослаблені нирки заки поважнїйша недуга нирок не розвинеть ся. Ужийте DOAN'S KIDNEY PILLS, средство, яке помогло многим тисячам людий.

Читайте, яку отсї люди найшли поміч:

ДОАНСА ПІҐУЛКИ НІКОЛИ НЕ ЗАВЕЛИ.

І. А. Ґерцер, властитель цукорні і ґросерні, 1001 Черрі стр., Віксбурґ, Міс., пише: „Я уживав Доанса Піґулки на нирки через кілька літ і переконав ся, що вони є добрі. Богато разів мої нирки були в неправильнім станї і долягали мені дуже. Хребет ломав і болїв мене так, що я ледви міг порушуватись. Урина відходила зчаста і справляла біль. Пачка Доанса Піґулок на нирки не завели мене поправити сей стан нирок і я почув ся добре. Я радо поручаю їх всім моїм приятелям".

БІЛЬ ДОЛЯГАВ ВСЮДИ.

Пані Стефанія Петерсон, 1123 Балтимор Стр., Мідлтавн, Огайо, пише: „Я мав кілька разів атак болів в хребті і инші долягливі нирковї терпіня. Хребет болів мене і в день і в ночи, і я не міг відпочивати. Я чув ся зломаним в кождій части тіла, коли я рано пробудив ся. Діставав зчаста заворотні болї голови. Почав я уживати Доанса Піґулки на нирки і вкоротці мені полїпшилось. По кілька лїтах від того часу я є певний, що я є виличений цілковито".

ДЕРЖИТЬ СЇ ПІҐУЛКИ ПІД РУКАМИ.

Михайло Новак, 519 Вадсворт Аве., Саґінав, Міш., пише: „Доанса Піґулки на нирки все були успішні, коли лише я їх уживав. Від часу до часу я відчував в хребті штивність і ломанє, однак по зажитю кілька доз Доанса Піґулок на нирки, мій хребет покріпшав. І я не міг би поручити нічого ліпшого як сей лік, дораджуючи кождому держати його під рукою в кождім часї".

ХРЕБЕТ БОЛІВ БЕЗУСТАННО.

Пані Йосифа Піполї, 414—17-та ул., Бівер Фолс, Па., пише: „Перед чотирма роками болів мене хребет безперервно а тяжкий біль походив з нирок. Коли я зігнула ся, я не могла опісля випростити ся. Я мала завороти голови а темні плями являлись перед моїми очима. Я ужила Доанса Піґулки за порадою мого приятеля, і осягнула бажаний успіх. Хребет перестав болїти а инші долягливости уступили".

ТВЕРДЕ ДОВІРЄ.

П. Френк Поляк, властитель кузьні, Клінтон Стр., Клінтонвіл, Віс., пише: „Я можу сьміло поручувати Доанса Піґулки на Нирки, *бо вони дали мені бажану поміч.* Я терпів на докучливе ломанє в хребті і не міг навіть випростити ся коли зігнув ся. Мої нирки не ділали правильно а уплави були часті і справляли біль. Я ужив дві пачки Доанса Піґулок на Нирки і вони виличили ломанє в хребті і управильнили ділане нирок".

П. Поляк зложив сю заяву 25-го серпня 1913 р. а 22-го вересня він дописав: „Я рад, що можу доповнити моє признане для Доанса Піґулок на Нирки. Мій хребет став як новий а мої нирки ділають тепер зовсім правильно. Сї піґулки є рішучо добрі".

СТРАШНЕ ОБЕЗСИЛЕНЄ.

П-ні Тереса Классі, 1170 Норт Павліна Аве., Шікаґо, Іл., висказалась 9-го падлиста 1914 р. про свій досьвід з Доанса Піґулками на Нирки як слїдує: „Мій хребет так мені часом долягав, що я не могла випростати ся встаючи з сидженя. Я бачила по всяких признаках і догадувалась, що мої нирки недомагають. Я терпіла на тяжкі болї і завороти голови, обезсилила ся і втратила вагу. Доанса Піґулки на Нирки скоро улегчили се терпінє".

ДЕРЖИТЬ ЇХ ПІД РУКАМИ.

27-го червня 1917 р. п-ні Классі писала: „Я не остаюсь нїколи без пачки Доанса Піґулок в дома, від часу коли я найшла їх помічними на нирки. Останними роками моє здоровлє загалом було знаменитє".

DOAN'S KIDNEY PILLS

У всіх аптиках пачка Доанса 60 ц. Foster-Milburn Co., Buffalo, N. Y., Mfrs.

БАДАНЄ І ПОРАДА ДАРОМ!

Др. СПІЛЛІНГЕР

Понькатиь ся для хорих, незаможних людий, котрі не є в можности платити вилічене за своє бадане.

ЗАПОВІДОМЛЯЄ, що застарілі недуги можуть бути вилічені без ужитя якихнебудь ТРУЙНИХ ЛІКІВ при помочи електричних приладів. Рівночасно в богато таких случаях, які передше вимагали операції, можна нині вилічитись цілком ліпше типом способом без ужитя ножа.

Маю в посіданю найновійші машини, при яких помочи можу заглянути до внутра і бадати хорії внутренности людського тіла і костий та пізнати причину недуги. Другою машиною можу впроваджувати струї електричного сьвітла в тіло і забити ними заразливі бацилі, які є причиною всіх недуг і людських недомагань. Той спосіб лічення є не тільки нешкідливий, але дійсно приємний і дуже корисний для кождого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого узнаю за невилічимого, не піднимаюсь лічити. Однакож кождого, котрого узнаю до вилічення, стараю ся вилічити в як найкоротшім часі.

ГОДИНИ офісові: вівторок і четвер від 9. рано до 8. вечер, в понеділок, середу, пятницю і суботу від 9. до 12 в полудне., а в неділі від 9. до 11. в полудне.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНГЕР,
143 E. 18th St., New York City.
близько стації елевейтру 3-ої евені і субвею.

ЗНАЙШОВ СКАРБ.

Люди цінять найбільше золото яко скарб і коли скаже що хтось знайшов скарб, то загально думають що хтось знайшов горнець дукатів. Але цінційшим від золота є скарб здоровля. І хто був хорий а подужав, сей знайде найцінційший скарб на тім сьвіті. Многі люди терплять на жолудкову недугу і не запобігають сему, але терплять і вмирають, або злорічать. Якби знали о лічничій силі Гіркого Вина і спробували його, можливо що знайшли би також сей (дорогий) цінний скарб здоровля. Другим помогло а й Вам поможе. Се успішне вино виробляє

MICHAEL BOSAK COMPANY,
SCRANTON, PA.

і продає по $1.00 за фляшку. Належить його уживати при їдженю — після поученя поданого на фляшці

ДАРОМ! Кождий дістане катальог найгарнійших річий і ще нечуваних — даром; — хто надішле нам свою адресу і залучить 4 цнт. марку на оплату пересилки. 17—

International Sale House,
1 Union Square, New York City.

Еміль Айхель український ДЕНТИСТ

131½ — 1st Ave., NEW YORK, N. Y.
corner 3rd Street,

виробляє штучні зуби, котрі виглядають як власні. Виривае зуби без болю. Робота гарантована, ціни уміркованї.

Години: від 10. рано до 9. веч. крім пятниції; в неділі від 10. до 2. попол.

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРҐ,
славний специяліст зі старого краю

поручає всім терплячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнтів, специяльно же на пропуклину при помочи специяліста з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірем свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG,
304 2nd Ave., (між 17 a 18 ул.)
New York City.

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Телефон: 1882 Stuyvesant.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Кампанія проти німецької пропаганди у Зл. Державах і Росії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 7. 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Американський Союз Помочи і Кооперації з Росією розпочав активну кампанію в цїли усуненя німецької пропаганди у Злучених Державах і Росії. В тій цїли відбули ся вже перші збори союза, першим заданем котрого є поінформувати російський нарід про політичні і торговельні цїли Америки. Сей союз основано в четвер (4. мая 1918 р.) в Ню Йорку і війшли до нього визначні особистости в політичних, суспільних і економічних кругах. Президентом союза вибраний др. Френк Ґуднов, який свого часу був у дипльоматичній службі Злучених Держав; віцепрезидентом вибраний полковник Вілїям Бойс Томпсон, бувший голова американського Червоного Хреста в Росії; секретаром — Герберт Л. Карпентер з Бруклина, Н. Й. До екзекутивного комітету входять також федеральні сенатори: Роберт Л. Овен, демократ з Оклагоми; Вілїям Е. Бора, републиканин з Айдаго; Вілїям М. Калдер, републиканин з Ню Йорку (стейту); Джан С. Вілїямс, демократ з Місісіпі, і Генри А. Купер, републиканський посол з Вісконзина, лїдер і предсїдатель комісії для заграничних справ при низшій палатї парляменту. — Сей союз плянує активну кампанію тут і в Росії, і у своїй роботі він буде опирати ся на визначних Американцях. До Росії вишлеть ся делеґацію, яка має поширити інформації про бажанє Америки допомагати і підпомагати сей край матеріяльно. Сенатори Овен, Бора і Калдер були на авдієнції у президента Вілсона і обговорювали з ним стремлїня сього союза, з якими він вповнї годить ся. Між прочими, які беруть участь в акції сього союза, є полковник Е. М. Гавз, прибічний дорадник президента; предсїдатель американського Червоного Хреста Генри П. Дейвісон, і Френк А. Вандерліп. — Резолюция союза, принята екзекутивним комітетом, висловлює довірє російському народови, глибоку оцїнку за жертви у сїй великій війнї, виказує потребу зреалізованя житєвих потреб, спільного порозуміня і акції між народами Росії і Злучених Держав, і конечного порозуміня своїх екзекутивних комітетів для висуненя всеї енерґії і повних сил для успішної оборони спільної свободи і для скиненя ярма автократизму і боротись до останку, аж доки в сьвітї не запанує тривалий мир і приятельські відносини між всіми державами.

Українцї в Алентавн а позичка свободи.

(Специяльно до „Свободи").

Українцї в Алентавн, Па., доказали, що зі всїх чужинецьких елементів вони є найпатріотичнїйшими супроти сеї держави, її правительства і його воєнних цїлий, купуючи бондів третої позички свободи за 12.000 долярів. Обговорюючи останню кампанію позички свободи між чужинцями, місцевий „Морнінґ Колл", найвпливовійша часопись в Алентавн, каже, що зі всїх чужинців Українцї заслужили собі на найбільшу похвалу.

Жадає поновного процесу для Мунея.

Максвел МекНот, головний оборонець Томаса Мунея, провідника робітників у Сан Франціско, засудженого тепер на кару смерти, вніс жаданє перевести новий процес над оскарженим, тому, що останний вирок суду є опертий на мильних інформаціях. Мунея оскаржено за майбутний злочин першої степени, закидаючи йому участь в підложеню бомби в день воєнного приготованя в Сан Франціско в 1916 роцї, коли підчас походу експльодувала бомба, яка убила 10, а ранила 40 осіб.

Заряд фарми Едмунда Ботлера в Монт Кіско, Н. Й., продав одну 6-лїтну корову з раси „Джерзи" за 10.000 долярів.

Мінїстерство війни видало звіт смертности між жовнїрами, який виказує, що добрі здоровляні відносини між армією вже входять в жите. В тижни від 19. до 26. цьвітня було 278 случаїв смертности, а в тижни від 26. цьвітня до 3. мая — 251; значить о 27 случаїв меньше.

Жадають федеральної контролї телефонів і телеграфів на заході.

Представники телефонічних і телеграфічних робітників у стейтах Ореґон і Вашінґтон зажадали від правительства переборя контролї над телефонічною і телеграфічною лінією „Пасифік", на тій основі, що її заряд не додержав умов, призпаних кілька місяців тому страйкуючим робітникам. — Справа федеральної контролї телефонів і телеграфів на заходї тїсно вяжеть ся із заявою міжнародного віцепрезидента лїнії „Коммершіял Телеґрафер'с Юніон", Дж. Кампбела у Сієтл, Вашінґтон, який сказав, що ся телеграфічна лїнія є під контролею про-Німців. Він також оскаржує заряд сеї телеграфічної спілки, що його телеграфи є отворені для німецьких шпигунів.

Похорони Праґера.

Ґовернор стейту Іллїнойс повідомив мінїстерство заграничних справ, що стейт Іллїнойс заплатить всї кошти похорону Роберта Павла Праґера, злїнчованого минувшого місяця в Колінсвіл. — Швайцарський посол у Вашінґтонї, який заступає тут німецькі інтереси, одержав повідомленє від німецького правительства, що воно платить всї кошти похорону свого підданого, Роберта Павла Праґера, і на ту цїль переслало швайцарському послови 197 долярів.

Орґанізатор Американської Федерації Працї на стейт Алябама почав орґанізувати муринських (чорних) робітників, які працюють там по фабриках і копальнях зелїзної руди.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

При виборах до висшої палати данського парляменту побідили опозиційні партії; то є лїберали і консерватисти (правительственну сторону в Данії творять соціялісти і радикали.)

Плянуєть ся воздушну комунікацію Рим — Ніс — Париж — Лондон.

В 1917 роцї в провінції Ню Савт Вейлс (в Австралїї), де є около 1,000.000 душ населеня, було 289 страйків; страйкувало 144.704 робітників, стративши 2,861.595 робучих днів.

Американцї, які приїхали з Мексика на границю, оповідають про отсю траґедію: бунтівник Вілля зажадав, аби село Санта Круз де Розалес дало йому три найкрасші дївчата; Коли йому се відмовлено, він вислав своїх жовнїрів, які спалили цїле село і вимордували всїх мешканців, в числї 30 душ.

Др. Рудольф Павенштайн, президент німецького державного банку, оповістив, що підписка на осьму німецьку воєнну позичку виносить 14.776.000.000 марок (3.690,000.00 долярів.

Перша палата шведського парляменту 62 голосами проти 36 відкинула проєкт про політичну рівноправність женщин.

Голяндське правительство заборонило вивозити із своїх Східних Індій цину; цинну руду і инші мінерали, яких Злучені Держави потребують у великій скількости для воєнних виробів.

Щоби винищити бунтівників Віллї, цїле Мексико поділено на шість військових округів, а на чолї кождого стоїть дивізійний ґенерал. Головну команду над всїми округами переняв президент Каранца.

ГУМОР І САТИРА.

Жидівська хитрість.

Один жидок у Львові, накупивши ріжних календарів, ходив з ними по домах і продавав. Зайшовши так до одної реставрації, побачив старого капітана, прийшов до нього, поставив календарі на столі і каже:

— Най пан капітан виберуть собі якийнебудь календар і най собі куплять.

Капітан оглянув один німецький календар і каже:

— Иди на Академічну улицю, під то і то число, там є моя жінка і вона купить від тебе німецький календар, але скажи їй, що я тебе післав.

— Ну, то буде добре, як пан капітан сам купить і занесе для пані в презенті, — каже Жид. — Я міґби не трафити до мешканя пані капітанової.

Капітан купив календар сам, а Жид вийшов з реставрації і пійшов просто до пані капітанової та сказав, що його пан капітан післав, аби купити від нього три календарі, для нього і його товаришів, що пані капітанова і зробила.

Капітан прийшов до дому і дає жінцї календар в презенті.

— Але-ж, мужу, каже капітанова, я вже купила три календарі від Жида, котрого ти післав.

Капітан закляв зі злости, що Жид випровадив його так в поле, і пообіцяв собі на Жидї в якийсь спосіб пімститись.

За кілька днів капітан сидить в тійсамій реставрації і побачив через вікно, що улицею йде тойсам Жид з календарами.

— Поклич менї того Жида з календарами — каже капітан до кельнера.

Кельнер вибіг на улицю і каже Жидови, що капітан його кличе.

— Ну, пане кельнер, я знаю пощо він мене кличе. Він кождого року купує у мене два календарі. Най пан кельнер возьме за свої гроші сї два календарі, то пан капітан утішить ся і ще напивок дасть, бо він дуже щирий, і так оба заробимо.

Кельнер купив два календарі і заніс капітанови, кажучи:

— Прошу пана капітана, я купив за свої гроші тї два календарі, які собі пан капітан бажали купити в того Жида; прошу о дві корони.

Капітан відразу наче сказив ся, але відтак розсьміяв ся над хитростию Жида і кинув кельнерови три корони...

Ріжниця між судією і професором.

Яка є ріжниця між судією і професором — питає інспектор ґімназіяльного ученика.

Один і другий випитує, відповідає ученик — але судія випитує злодія, який всьо знає, а нїщо не хоче сказати, а професор випитує ученика, який нїщо не знає, а всьо хотів би сказати...

Чув я, що ти вже від року щасливо жонатий?...

Гм... правда, вона є щаслива, а я є жонатий...

То я в дїйсности є вже пятою жінкою в тебе?

Так, і нераз менї на сьміх збираєсь...

Чому?

Як подумаю, що зможу дотягнути до пів тузина...

Що винайти ?

Є то новонадрукована книжочка, містяча около 400 винаходів, котрі тепер можуть бути пошукувані, через нас вістала видана на жадане і для вигоди

УКРАЇНСЬКИХ ВИНАХІДНИКІВ.

З тої книжочки довідаєте ся, які богатства винаходи вже принесли і доперва принести МОЖУТЬ. Інтересуєте ся винаходом, пишіть ще нині по українськи до нас по ту книжочку, котру Вам безплатно вишлемо. 157в—

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES (S), Pacific Bldg.,
WASHINGTON. D. C.

На загальне ослаблене

ослаблене нервів, долеглиanswers жолудка і нирок, болї голови, безсонність, утрату апетиту і болї в крижах нема лїпшого ліку в сьвітї як Juvito Tablets, зладжені з зовсім чистих і природних зіл.

Одна проба переконає кождого. Пішліть $1.00 на одну або $5.00 на 6 пачок. Коли хочете посилку забезпечити пішліть о 10. центів більше. 54

Адресуйте:

JUVITO LABORATORY,
South Hill Branch 25,
Pittsburgh, Pa.

Коли хочете спробувати сей лік перед платним замовленєм, пишіть по безплатну пробку і книжочку з описом.

ЧУДОВИЙ ЛІК!

Нововинайдена патентована масть SALVA виробляювана зі старокраєвих зїл, вилїчила богато людий зі застарілих недуг. Ся масть гоїть рани від попеченя, мотовченя, всїлякі прищі і т. и.

Ось що пише про сю масть Текля Гречин: „Я мала через три роки гнилі струпи на руках, в моє численне ходжене по ріжних лїкарях не придалось на нїщо. Аж ся нововинайдена масть мене вилїчила до тижня. П винайшов Українець. Звертайтесь до него в потребі". 47св60

Цїна сего ліку: малий, слїй 50 центів, більший $1.00. Пишіть на адресу:

JURKO SAGAN,
314 Queen St., Wilmington, Del.

DR. BUKKI'S MEDICAL INSTITUTE
407 E. 58th St., New York, N. Y.
Межи 1st Ave. і Ave. A,

Лїчить своїми лїками мущин, женщин і дітий. Лїчить успішно недуги жолудка, легких, нирок і другі внутрішні недуги. Лїчить з великим успіхом падачку, ревматизм, рани, лишаї і всї скірні виклади. Лїкар сам говорить по українськи. Офіс отворений від 9. рано до 8. вечером, як також в недїлї і сьвята. Хто не може прийти нехай пише до мене

ДО РОБІТ НА ФАРМАХ

Чи Ви хочете дістати роботу на фармі в Ню Джерзи?

Ми дасмо роботу для вправних і невправних робітників в їх найлїпшу користь—

БЕЗ НІЯКОЇ ОПЛАТИ.

Вносіть зголошеня або пиїть ся особисто до:

FEDERAL STATE & MUNICIPAL EMPLOYMENT BUREAU
9-11 Franklin Street,
Newark, N. J.

або до філїяльних бюр в
Jersey City Camden
Paterson Trenton
Atlantic City

Практичні і досьвідчені фармери зголошують ся по робітників в кождім з тих бюр.

Нова книжка! Новість!

Накладом „СІЧОВОГО БАЗАРУ" вийшла з друку

ДУЖЕ ЦІКАВА КНИЖОЧКА написана В. Будзиновським

Хрунь і Чорт

Цїна 15 цнт.

Наша книгарня посїдає у своїм складї много иньших книжок всякого змісту. Пишіть по цінник книжок, залучаючи 3-центову марку на пересилку.

SICHOVY BAZAR
34 E. 7th St., New York, N. Y.

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Коли терпите на яку хоробу, без ріжницї як довго і лїкар не міг Вас вилїчити, ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ. Я ПОЛІПШУ ВАШЕ ЗДОРОВЛЄ.

Віддаль або брак гроший най не встримує Вас. Богаті як і бідні одинаково будуть обслужені. Я є найславнїйший в Піттсбурґу специялїст і лїчу мущин вже від богатьох лїт. Маю найлїпше разсмотрене бюро, вживаючи X-Рей машину, через котру можу Вас переглянути, як через зеркало. Маю власний департамент дроґерії, де знаходять ся тутешні і імпортовані лїкарства. НЕ НАДУМУЙТЕ СЯ, але зараз прийдіть до мене, як до приятеля. Говорю Вашою мовою. Одна візита переконає Вас, що я можу для Вас зробити.

Посїдаю специяльні лїки на хоробу крови і лїчу слабости в протягу кількох днів. Я вилїчив тисячі випадків слабости мущин, хороби скірні, ревматизм, хороби жолудка і утроби, сверблячка, гемороїди і всї хронїчні слабости. 53св65

ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

Prof. Dr. H. G. Baer,
311 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA.
НАПРОТИ ПОЧТИ.

ВАЖНЕ! — Витніть се оголошенє і принесіть його зі собою.

КОЛИ КОМУ ТЯЖКО намовити несьвідомого Українця до читаня своєї газети, то се не повинно знеохочувати чесних Українців від дальшої аґітації. А от редактори не знеохочують ся писати, хоч часто за їх працю їх ще й лають. Спільна праця всїх людий доброї волї мусить колись увінчати ся успіхом. Тому намовляйте кождого до передплати на „Свободу".

ПОТРЕБА ЛАДОВАЧІВ ВУГЛЯ

копачів і самотиків до The Reliance Coal & Coke Co., Glomawr, Ky. в побливі міста Hazard, Ky., Perry Co. Майни вентильовані. Висоність вугля 4 стопи і 4 цалї. Нема лупку і каміня. Робота машинова. Стала робота. Добрі робітники заробляють від $80.00 до $120.00 на два тижнї. Уживаєсь відкрите сьвітло. Сказни на місяц. Вигідні доми з електричним сьвітлом, водопроводи є хатї. $1.50 за кімнату. Місця розривкові, школи і костели. — Голосіть ся особисто або пишіть до:

THE RELIANCE COAL & COKE CO., GLOMAWR, KY.

Їдьте зелїзницею Louisville & Nashville R. R. з Winchester, Ky., або McRoberts, Ky. 36в-лип2

DR. BROWN дентист, 45 East 7th Street, недалеко церкви. NEW YORK, N. Y.

Всїлякі роботи лїкарсько-дентистичні по уміркованих цїнах. При витяганю зубів уживаю специяльний спосіб для знечуленя, так що пацієнт зовсім не відчуває болю. Офіс заосмотрений у всї найновійші інструменти і є взірцево чистий. Ціни легкі.

Через довгі роки українські робітники (самі мущини) приходили до його приватного офісу.

ЛИШЕ ДЛЯ МУЩИН

Я є специялїст від всїх особистих недуг, як прим. гемороїди і т. и. Хронїчні недуги (у мущин), недуги крови, нирок, міхура і других органів. Нові або старі випадки. Не ждіть. Курація в офісі д-ра Браяна в уміркованих цінах. Я доставляю лїки. Прийдіть вперве до мене, і защадіть час, гроші і терпінє. 30 ЛІТ ДОСЬВІДУ. „Практика удосконалює".

ЛИШЕ МУЩИНИ. При першій візитї Др. Браян може пояснити Вам, як можете бути вилїчені в можливо найкоротшім часі, а також скаже Вам цїну.

В моїм офісі говорить ся також Вашою мовою. Моя адреса:

Dr. BRYAN, 333 East 17th Street, NEW YORK CITY.
(близько 2-ої евені)

Офіс отворений: від 9. рано до 8. попол., в недїлї від 9. до 1. в полуднє.

ПРИ НОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема лїпшого ремесла від автомобільового. Я є у краю довголїтний і добрий механік і шофер в Америцї. Хто вивчить ся в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всї часи. Зважте, що наша школа є одною з лїпших в Америцї. У нас є 8 машин з 1917 р. до науки. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25—35 дол на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьте ся з нами. Офіс отворений і в недїлї.

Записуйтесь до нашої школи, — у нас є механік-професор Д. Лисмайович.

ARENA AUTO SCHOOL, 148 W. 56th St., NEW YORK, N. Y.

Звісний Dr. GREY Специялїст

ЙОГО ОФІС ІСНУЄ ПОНАД 30 ЛІТ.

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE New York City.

Він уже вилїчив тисячі людий і бажав би і Вас вилїчити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ечему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральґію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду. Запаленє легких або всяку иншу хронїчну недугу. Коли лїкар, який лїчив Вас ще не вилїчив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі цїни.

Години від 9-ої до 8-ої, в недїлї від 9-ої до 3-ої.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 лїт. Не лїчимо нїчого иншого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в сьвітї. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Гемороїди рішучо лїчить ся без операції і болю. Ревматизм і всї недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі, скоро лїчить ся при можливо найменьших видатках. 104—

І подумайте над сим! Нї один долир заплати, аж Ви зістанете вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. У вівторки і суботи від 10. до 8. В недїлї від 10. до 1.

(Близько 75-ої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦИЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман, який лїчить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм і всї недуги крови і скірні вилїчить в як найкоротшім часі так, що не потребуете переривати своєї роботи.

Його офіс має нову машинерію до баданя і лїченя недуги. Він також уживає X-RAY машини яка є необхідна для лїкаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконати ся чи можна вилїчити чи ні, позаяк невилїчимої недуги він не берусь лїчити. 106—

Doctor WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В недїлї від 10. рано до 2. попол. Голосіть ся особисто, бо почтою не лїчу. Можете говорити по українськи.

ХОРІ ЛЮДИ!
ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ,
ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТИ,

З дня на день з року на рік віддаю лїкарські услуги Українцям. Представте собі скільки хорих я уже вилїчив, та скілько хорих я управляю жите. Коли Вам житя надоїло задля пробуваня ріжних лїкарств і коли відчуваєте, що Вам стан здоровля стало погіршуєсь, старайтесь сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам цїлковито даром порадить, що Вам бракує, він Ваше жите оборонить і пояснить Вам о вашій недузї. Лїчу уже через 20 лїт з добрим успіхом всї недуги, як: ослабленє, затроєнє крови, недуги жолудка, серця, легких і т. д. 115—128—

Недуги полові і нервові лїчу за помочию електричних апаратів і „Х лучів", через які переглядаю Ваші внутренности. Не кождий лїкар посїдає ті апарати, длятого, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходіть до мойого бюра

Dr. Landes, 140 East 22nd Street (межи Lexington & 3rd Ave.), New York.

Telephone Gramercy 3823

Години приняти: від 10. рано до 8. вечер. В недїлї від 10. рано до 1. пополудни.

140 EAST 22 ST, N.Y.